

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K. negyedévre 3 K. — f.
Vidéken „ 9 K. „ 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő-tér 42. Gyermáthy-palota,
földszint az udvarban.

A harc előtt.

Lukács László miniszterelnök megérkezett Budapestre s vele együtt jöttek meg a nevezetes királyi kőziratok, amelyek rendjelekkel és rangokkal teszik majd alkalmilag felösmerhetővé mindazokat, akiknek valami részük akad abban, hogy a véderőreformból „törvény“ lett. És nyilatkozott is Lukács László, hosszasan kiindulva abból, hogy megint a tanítókon keresztül korteskedik s azon végezve, hogy a király jó szinben van, de nagyfontosságú dolog volna egy állami kölesönt csinálni. És hogy közben miket mond? Ilyeneket:

„Ha az ellenzék nem akar tárgyalni azokkal, akik a többség exponensei, akkor semmiféle tárgyalás nem lesz lehetséges. Ami az ellenzéki határozatnak a választójogra vonatkozó részét illeti, amelyvel saját népszerűségét igyekszik lefelé biztosítani, oly szerencsétlen formában van beállítva, amely egyenesen illuzióriussá teszi, hogy valaha is létrejőjön a választó-

jogi törvény. Az ellenzék ugyanis olyan előfeltételekhez köti a választójog megalkotását, amelyek nem teljesíthetők“. Ez a néhány mondat az, amiért Lukács az egész nyilatkozatot megtette. Lássuk most, hogy mi belőle az, ami megáll a helyén.

Semmi. Már a kiindulási irány is téves, mert abból, hogy az ellenzék — nem a többség exponenseivel — hanem Lukácssal és Tiszával nem akar tárgyalni, nem az következik, hogy semmiféle tárgyalás nem lesz, hanem csak az, hogy Lukácssal és Tiszával nem lesz semmiféle tárgyalás. Ez tényleg következik az ellenzék határozatából s ez igaz is.

Ujabb tévedése a miniszterelnöknek az, hogy az ellenzéki határozat illuzióriussá teszi a választójog reformját. De illuzióriussá teszi azt a reformcsodaszörnyet, amelyre a miniszterelnök ráfogta, hogy az választójog, demokratikus és szélesterjedelmű választójog. De ugyan ki sir ezután?

Ami végül azt illeti, hogy az ellenzék olyan feltételekhez köti a választójog megalkotását, amelyek nem

teljesíthetők, az megint csak Lukács László egyéni véleménye, helyesebben óhaja. És jól tudjuk, mire gondol Lukács, amikor teljesíthetlenné jelzi az ellenzéki pontokat. Nem ám a reparációra s nem ám akármelyik tárgyi kondícióra, hanem arra, hogy a feltételek között a házelnök és miniszterelnök sorsának megpecsételése is bentfoglaltatik. Ez az, amiiről Lukács azt állítja, hogy nem teljesíthető. De nem gondoljuk, hogy hiszi is, amit állít. És ha hiszi, biztosítjuk róla, miszerint tévedésben van s tévedésére egy viszonylag szép napon rá is fog jönni.

Politikai hírek.

Kitüntetések a véderőért. A hivatalos lap mai száma ma folytatja a véderőről szóló törvényjavaslat kitüntettjeinek névsorát. Ujabbán a következők kaptak királyi kitüntetést: Karacsony Lajos, honvédelmi és dr. Tóry Gusztáv igazságügyi államtitkárok a Lipót-rend középkeresztjét, Payr Vilmos miniszteri tanácsos a Lipót-rend lovagkeresztjét, dr. Polner Ödön miniszteri osztálytanácsos a Ferenc József-rend

Világhírű „Habig“ kalap ujdonságok Aszmann Ferencznél.

Az éneklésről.*)

Általánosan el van ismervé, hogy legszébb hangszer az emberi hang. Hiszen mindenkinek, bármilyen hangszert játszik is, az a főtörekvése, hogy az emberi hangot megközelítse hangszerén. E cél azonban teljesen soha sem érhető el, mert az ének nemcsak hangzal, hanem a szöveggel is hat. De ettől eltekintve is legalkalmasabb eszköze az emberi érzelmek megnyilvánulásának. Az éneklő a kedélyvilágában visszhangra találó dallal, valósággal egybeolvad érzelmiileg.

Azt a hatást, amit egy énekművész ébreszt bennünk, nem közelíti meg semmiféle hangszer. Nem tud úgy megremegni a szenvedélytől a gordonka, nem jár olyan mélyen a hegedű szava. Ezer színével, árnyalatával nem rendelkezik egyik hangszer sem. Ma már örömmel tapasztalhatjuk, hogy a zenét mindenki az általános műveltség nélkülözhetetlen kiegészítőjének tartja, nemcsak a kütföldön, hanem hazánkban is. Magyarország vidéki városai között éppen Debrecen az, mely elől jár. Virágzó zeneiskolái bőven nyújtanak alkalmat a tanulni vágyóknak s talán nincs is ury család, mely gyermekét ne tanítaná valamely hangszere.

Egészen másképen vagyunk az éneklő. Énekeink nagyon kevesen tanultak a múltban.

* Írta a zenekonzervatórium egyik művésztanárja.

is, a jelenben is. A helybeli zeneiskolák 6—800 zongora tanuló mellett alig tudnak 30—40 énektanítványt felmutatni. Pedig az éneket mindenki legszívesebben hallgatja s legtöbb ember maga is énekel. S éppen ez téveszti meg az emberek ítéletét. Azt hiszik, hogy ha hangjuk van, már énekelni is tudnak. Sokan meg úgy vélekednek, hogy az emberi hang tisztán természeti adomány s nem gondolnak arra, hogy az énekhang rendszeres tanítás mellett fejleszthető.

Az éppen most elhunyt Farkas Ödön, a kolozsvári zenekonzervatórium hírneves igazgatója egyik legkedvesebb tanítványáról Sándor Erzsiről állította, hogy tanulása kezdetén egészen jelentéktelen tagja volt s mai tüneményes hangja jó formán teljesen a rendszeres énektanítás eredménye.

Az énektanítás egyike a legnehezebb feladatoknak, mert nemcsak tanítani kell, hanem az énekhangot fejleszteni is s ez nemcsak anatómiai ismereteket, hanem általános nagy zenei tudást, tapasztalatot és végtelen finom érzéket feltételez. Kedves olvasónóim közül bizonyára többen akadnak, kik tudnak arra példát, hogy a helytelen tanítás folyamán a természet által adományozott szép hang tönkrement. Természetesen ezzel nem akarok legtávolabbról sem a helybeli énektanításra célozni, mert az itteni tanítási állapotokat egyáltalán nem ismerem.

Az emberi hang nemcsak a legszebb, hanem a legkényesebb hangszer is. Az énektanár óriási felelősséget vállal magára minden tanítványánál. Megtörténhetik ugyanis, hogy a rosszul vezetett tanítványnak nemcsak énekhangja, hanem beszélő organuma is elromlik, sőt tüdejét is megtámadhatja az oktalan vezetésből származó túleröltetés. Mit is mond az elmélet a helyes vezetésről? az énekpedagógia szabályai szerinti szájtartás, helyes lélekzetvétel, hangvétel, hangirányítás, helyes kiejtés stb. stb. Ezenkívül eleget tenni az aszketika követelményeinek, a hangot képessé tenni a legnagyobb erőszóra és gyengülésre, alkalmassá tenni a portamentóra és staccatóra, kiaknázni a zenei ékesítéseket, ércessé és bársonyossá tenni a hangot. Mindezekhez jön még az egyéniség érvényesítése. A tanárnak a növendék lelkéhez kell férközni és élesíteni azt a kis szikrát, melynek az idők folyamán ragyogó világosságot kell maga körül terjeszteni.

Nemde, elég nagy feladat? de amilyen nagy, éppen olyan élvezetes is a feladat.

E nagy általánosságban elmondottak után lesz meg alkalmam e lap hasábjain az énektanítással foglalkozó más cikkeket is közreadni, melyek népszerű tárgyaknál fogvatán igényt tarthatnak a nagy közönség érdeklődésére.

Császár Maria.

Az összes tanintézetek

részére **új és használt iskolakönyvek, papír-, író- és rajzszerkek a legolcsóbban kaphatók Csáthynál, Piac-utca 8. Telefon-interurbán 296.**

Középkeresztjét, dr. Knopp Aurél miniszteri titkár, dr. Kluzsinszky Károly, az igazságügyminiszteriumban alkalmazott ügyész, Staub Elemér miniszteri segédtitkár a Ferenc József-rend lovagkeresztjét és végül Ferdinándy Géza osztálytanácsos a miniszteri tanácsosi címet és jelleget.

Kitüntetett képviselők. A hivatalos lap-mai száma közli, hogy a király a véderőről szóló törvényjavaslatok letárgyalása alkalmából előadói minőségükben szerzett kiváló elismerésül báró Solymosy Ödön képviselőnek a Lipót-rend lovagkeresztjét, dr. Darvai Fülöp képviselőnek pedig a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

Beszámoló Székelyhídon. Fráter Loránd, a székelyhídi kerület képviselője vasárnap tartja meg beszámolóját. A beszámoló Székelyhídon lesz, nem pedig, mint eredetileg tervezték, Bihardiószegen. A beszámolóra a függetlenségi párt most küldte szét meghívóját. A székelyhídi beszámolóinak nevezetes eseménye lesz, hogy a két függetlenségi párt: a Justh- és Kossuth-párt megszűnik külön-külön működni és egyesülni fog. A beszámoló a székelyhídi Árpád-téren lesz vasárnap, szeptember hó 15-én, délután 3 órakor.

Tisza és Lukács tanácskozása.

Nem lesz katonaság.

Már csak néhány nap választja el a közvéleményt a parlament megnyitásától. Ezt a néhány napot természetesen arra használják fel a küzdő felek, hogy a meginduló harcra teljes mértékben felkészüljenek. Lukács László miniszterelnök tegnap este a munkapárti körben közel egy óra hosszán tanácskozott Tisza Istvánnal.

Most már eldöntött dolog, hogy a kormány a szeptember 17-iki ülésen nem fogja igénybe venni a hadsereget, hanem kizárólag rendőrséggel és csendőrséggel fogja a szükséges szolgálatot elvégeztetni. Más kérdés azonban az, hogy benn a tereben szükség lesz-e Pavlikékra?

A vidéki csendőrpáncsnokságok holnap indítják utnak felesszámú legénységüket, hogy a főváros területén teljesítsenek szolgálatot. A kormány intézkedésére hatóság lovasesendőrt rendeltek szeptember 15-ére a fővárosba.

Egyelőre az az intézkedés, hogy a főváros legközelebbi környékén fognak tartózkodni és csak újabb utasításra jönnek majd be a fővárosba.

Vásároljunk

FEKETE

uridivat üzletében.

1603

Az önkéntesi vizsga.

A honvédelmi miniszter rendelete.

Az új véderő törvénynek az önkéntesekre vonatkozó szigorú rendelkezéseit némileg enyhíti a honvédelmi miniszternek a következő rendelete, melyet Debrecen szab. kir. város közönségéhez is megküldött.

A hadügyminiszterrel egyetértőleg kivételesen megengedem, hogy azok az egyévi tényleges szolgálat kedvezményét elnyerni óhajtó egyének, akik az új véderőtörvény 21. §-ának 1. pontja harmadik bekezdésében megállapított feltételek nem felelnek meg, azonban az állandó tartózkodási helyük járási tisztviselője által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy az új véderőtörvény életbelépése előtt az egyévi önkéntesi képesítő vizsgára előkészültek, az egyévi önkéntesi szolgálathoz megkivánt tudományos képzettségnek igazolhatása céljából vizsgára bocsátassanak.

Erre a vizsgára nem bocsáthatók azok a folyamodók, akik 1912. évi december hó 31-ig életüknek 17-dik évét még be nem töltik, valamint azok, akik a folyó évben érték el az állításköteles kort és a vizsga letétele iránt csak most folyamodnak. A képesítő vizsga, az új véderőtörvényi utasítás 85. és 86. §-ainak rendelkezései értelmében, valamint közös hadseregbeli gyalogsági hadapródiskolánál, az 1912. évi szeptemberi vagy decemberi vizsgálati határidőben teendő le; ezenfelül a vizsga még október hóban (kezdeté 14-én) is letehető. A vizsga ismétlése nem engedhető meg.

A keresztlevéllel vagy születési bizonyítvánnyal, továbbá az új véderőtörvény utasítás 1. része 85. §-ához kiadott 19-dik minta szerinti személyazonossági bizonyítvánnyal s végül a járási tisztviselő által kiállított-fent említett igazolvánnyal felszerelt folya, modványt, azoknak a folyamodóknak, akik az 1912. évi szeptember 21-dikén kívánják a vizsgát letenni, legkésőbb szeptember hó 12-dikén, azoknak pedig, akik az októberi vagy decemberi határidőben kívánják a vizsgát letenni, legkésőbb 1912. évi szeptember hó 25-én, illetőleg november hó 16-án, az állandó tartózkodási helyüknek megfelelő hadtestparancsnokságnál kell benyújtaniok. A vizsgabizottság határozata ellen, a véderőtörvényi utasítás 1. része 1. füzeté 85. §-a 9. pontjának utolsó bekezdése értelmében felfolyamodásnak helye nincs. Az új véderőtörvény életbelépte előtt a vizsga megismétlésére adott engedélyt, ez a rendelet nem érinti.

Vármegye.

Nyugdíjazási ügyek a megyénél.

A vármegye nyugdíjválasztmányja pénteken délelőtt 9 órakor tartott ülést Kovács Gyula alispán elnöklete alatt. Az ülésnek mindössze három tárgya volt.

Mártha Sándor hajduböszörményi utmestert évi 1463 koronával nyugdíjazni javasolják. Kovács Gyula alispán és Wessprémy Barna szolgabíró folyamodtak a törvényhatósági bizottsághoz, hogy régi szolgálatukat, melyet megszakítottak, kivételesen tudják be a nyugdíj éveikbe. Az alispán 10 évig szolgálta a megyét, mint aljegyző, de azután lemondott és Hajduszoboszló polgár, mestere, majd a szoboszlói kerület országgyűlési képviselője lett; Wessprémy Barna 5 évig volt közigazgatási gyakornok, de lemondott, mert Hajduböszörmény város rendőrkapitánya lett és onnan tért vissza a vármegye szolgálatába.

A választmány mindkét, méltányos kérelem teljesítését javasolja.

Az új megyeház. A vármegye szék-házépítő bizottsága pénteken délután tartott ülést Kovács Gyula alispán elnöklete alatt. A bizottság megállapította, hogy a vállalkozók a munka befejezésével sokat késnek, aminek következtében az épület novemberre aligha lesz lakható állapotban. A késedelemért a vállalkozók anyagi felelősséggel tartoznak. A bizottság ezután helyszíni szemlét tartott az építkezésnél és a tapasztaltakról jegyzőkönyvet vettek föl.

Az állandó választmány ülése. A vármegye állandó választmánya pénteken délelőtt 10 órakor tartott ülést, melynek egyetlen tárgya a háztartási alap jövő évi előirányzata volt. A költségvetést pótlások végett visszaterjesztették a számvevőséghez. Az állandó választmány a szeptember 30-ára kitűzött megyegyűlés elé kerülő ügyeket szeptember 18-ára kitűzött ülésén fogja tárgyalni.

Betörés

a szövetkezeti boltba.

A hajdumegyei Tetétlen községben van egy kis szövetkezeti bolt, amelyet Bogár József vezet. Az üzletbe nem régen betörés történt.

Lóló Sándor cigány és Feké Mihály cipészegéd együttesen hatoltak be oda s 91 korona készpénzzel és egy csomó cigarettával távoztak. A pénzt az asztalban, a cigarettát az állványon találták.

A csendőrség hamarosan kinyomozta a tetteseket. A cigaretták akkorrára azonban már elfüstölögtek s a pénznek sem örülhetett már sem a füstös, sem pedig jeles társa, mert az bizony elment. Kettőjük közül különben a cigánynak nem csak az arca volt sötétebb, hanem a multja is. Mert ökelme persze már nem először lopott. Csirizes kézzel született, míg alkalmi cimborájának csupán most ragadt először más holmija a tenyeréhez.

A tegnapi törvényszéki tárgyaláson vallottak mind a ketten, de különben is igen terhelő adatok voltak ellenük. Gáthy Bálint kir. ügyésznek tehát nem adott nagy munkát az ügy. Kérte a bűnösség megállapítását s az ahhoz mért büntetést.

Rövid tanácskozás után Hoffmann József elnök kihirdette az ítéletet, amely Lóló Sandorra és Feké Mihályra egyformán 5-5 havi fogházat szab ki.

Az őszi idény

beálltával ajánljuk

Szabó Miklós

férfi-, fiu- és gyermekruha
" nagyáruházában "

Debreczen, Plac-u. 19. sz.

(az Alföldi tak. szemben)

hol az összes őszi férfi- és fiuruha, felöltők, raglánok, télikabátok stb. stb. a legfinomabb és legjobb minőségben a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be. 1608 :-

Telefon 10-64. Telefon 10-64.

A nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozom, hogy külföldi tanulmány utamról hazaérkeztem s elsőrendű műtermemben készülnek a legújabb modellek szerint **angol és francia ruhák, stb. stb.**

Várady József

nőiszabó mester

1565 Kossuth-u. 22. sz.

Pásztor-játék a revolverrel.

Szabó József balmazújvárosi kondás, háromszor rálőtt a hivatalbeli társára, Ecsedi József, de szerencsére a golyók nem tettek kárt benne. A mérénlyő azt állítja, hogy cimboráját csak megakartta félemlíteni, végezetül pedig mégis ő ijedt meg, mert két napig bujkált a kukoricásban s azután is csak rendőrkézben érezte magát biztonságban. Önként jelentkezett ugyanis a letartóztatásra.

Nem súlyos ez az ügy — állapította a királyi ügyész ur igen helyesen az esküdt-bíró előtt —, de azért elég érdekes. Egy egyszerű, igazán simplex élet megnyilvánulásáról adott tükröt a tárgyalás.

Szabó József, ez az alacsony műveltségű, borzos haju legény, ott pásztorokodott a balmazújvárosi határban. Ecsedi József nevű társával őrizte a gazdája kondáját. E foglalkozásnak egyhangúságában töltötte napjait, ki tudja mióta.

Nyilvánvaló, hogyha zökkenés eshetik meg az ő primitív életrendjében, úgy az elsősorban is a disznók körül történhetik. Ugy is volt. Ez év májusában az Ecsedire bizott sertések belátogattak a Szabó kunyhójába s ott nemcsak a földet, de a holmijait is szétérték. Ebből kerekedett a per-patvar, amelynek során talán egy pofon is esett. Az bizonyos, hogy Szabó mindjárt bieskát rántott, a másik fél részéről pedig előkerült a vasvilla. Az összecsapás azonban elmaradt.

Hónapok multával, július 12-ikén találkoztak megint össze. Mindketten úgy tettek, mintha ezt a kis összezördülést elfeledték volna. Szabó fizetett Ecsedinek, de közben vett egy revolvert is. És később ezzel háromszor rálőtt Ecsedire, de a golyók csupán a kalapját, ruháját lyukasztották át, meg egy edényen furtak léket. Ennyi volt az egész eset, amely csakugyan úgy jött, mint a derült égből a villámcsapás.

A tárgyalást Tóth Aurél elnök pedáns, mélyreható pontossággal vezette. Igyekezett megmutatni azt a lelki állapotot, amelybe a csekély intelligenciájú vádlottat, ezt a pusztán az ösztönei által kormányozott embert, az a kis incidens sodorta.

Tóth Aurél mellett Jeney György és Kadas Andor bírskodtak s dr. Scholtz Elemér végezte a jegyzői tisztelet. Az esküdt-szék tagjai pedig: Piros Béla, Nagy András, Fux János, Horváth Sándor, Pongor Ambrus, Mörz Ferenc, Kovács Gyula, Hornyák András, ifj. Harsányi István, Kocsis Lajos voltak.

A büncselekmény a vádlott előadásával konstataható volt. Az ügyész: dr. Ferenczy Tibor és a védő: dr. Gábor Jenő röviden beszéltek, mert az ügyben nem igen volt homályos pont.

A törvényszék az esküdték verdiktje alapján, súlyos testisértés vétségének kíséretében mondta ki bűnösnek Szabó Józsefet s az enyhítő körülmények figyelembevételével öt havi fogházra ítélte.

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény, hólyag és vesebetegnek. Félpohár VITA-forrás a gyomorrégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:
CONSUM Keresk. R.-t. Budapest,
Kertész-utca 20.

Főraktár: Komlóssy Lajos urnál.
Kapható: Félégyházy, Csanák,
Kontsek és Mayer cégeknél.

Vádak a tüzoltó-testület ellen.

Vizsgálatot kér a parancsnokság.

A debreceni önkéntes tüzoltótestület humánus munkájában a közvélemény elismerését váltotta ki. Ha tűz, ha baj, ha szerencsétlenség van, elsőik ott, akik ember-szerető munkára megjelennek, a mi derék tüzoltóink. Egyre jobban befészkeltek magukat a közönség szívébe s ma már, ha nem is teljes méltánnyal, de nagy elismeréssel van ebben a városban mindenki a tüzoltó testület iránt.

Annál inkább meglepő volt tehát az a panasz, amelyet a testület kebeléből eltávozott néhány tag nyújtott be a főkapitányhoz s amelyben szabálytalanságok felsorolásával emel vádat, a közelismeréssel kísért tüzoltó-testület belső élete ellen. A tüzoltótestület parancsnoksága amint erről tudomást szerzett, nyomban beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben hivatkozással a kilépett tagok vádjára, azonnali sürgős vizsgálatot kért maga ellen.

Az önértékes és feladata magaslatán álló parancsnokságtól helyes lépés volt ez. Hadd folyjon le a legszigorubb vizsgálat s amit eddig csak általánosságban tudtunk, hadd világosítsa meg a hivatalos vizsgálat is, hogy a debreceni tüzoltótestületet nemcsak működéséért, de szabályszerű, egyenes, kifogástalan, szakszerű munkájáért, belső szervezete és adminisztrációjáért is elismerés illeti meg.

A parancsnokság következő s a városi tanácshoz intézett beadványban kér maga ellen vizsgálatot:

Tekintetes városi Tanács!

Takács István és Iklódi János, valamint társai, akik közül többen már évek óta nem tagjai testületünknek, a tekintetes Rendőrfőkapitány urhoz írásban panaszt nyújtottak be s ezen beadványt azon célból, hogy a tüzoltóság jó hírnevét kisebbség s a belbékét megzavarják, két helyi lapban teljes tartalmával nyilvánosságra hozták.

Továbbá Kállai István volt önkéntes tüzoltó, aki testületünkben a belbékét panaszaival és alaptalan feljelentéseivel állandóan zavarta s emiatt még 1910-ik évben, a testületből végleg eltávolítottatott, a Nagyságos Polgármester urhoz panaszt nyújtott be a tüzoltóság belügyeire vonatkozólag, habár a tüzoltó és mentő ügy reá, mint vasúti kocsitisztító napszámásra egyáltalában nem tartozik.

Minthogy testületünk jó hírve megköveteli azt, hogy panaszosok által felhozott vádak ellen a kellő lépéseket megtegyük, nehogy testületünkön a közmegegyezésnek a legkisebb árnya is fennmaradjon. Teljes tisztelettel kérjük a tekintetes városi Tanácsot, miszerint tekintettel arra, hogy testületünket évente nagyobb összeggel segívezi, méltóztassék testületünk pénztár s vagyoni kezelésére nézve a hivatalos vizsgálatot elrendelni, hogy czáltal úgy a nemes város vezetősége, valamint a nagy közönség teljes meggyugvást nyerjen, másrészt, hogy azok ellen, akik testületünket a közmegegyezésnek

kivánták kitenni, a törvényes lépéseket megtegyük.

Debrecen, 1912. évi szeptember 12.
A debreceni önkéntes tüzoltó-testület parancsnoksága nevében:

Publig Ernő, Szikszay Gyula,
pr. h. parancsnok.

Szerelmi dráma. Katonaság elől a halálba.

Egy szerelmes pár tragédiája.

Ma délután a Hajduböszörmény alatt elterülő réten egy széna kazal tövében halva találták Kiss Mihályt és a szeretőjét. Közös elhatározásból öngyilkosok lettek. Kiss Mihály kezében még ott szorongatta a revolvert, melyből 2 golyó hiányzott. Mindkét lövés halálos sérülést okozott. A golyó a szerelmesek szívére rombolta szét.

Kiss Mihály alig 21 éves ifju s mint lovász a hajduböszörményi csendőrszón szolgált. Balmazújvárosra való, ahol szülei is laknak. Pár nappal ezelőtt otthon volt és soralatt állott, onnan, mint katona került vissza. Ugy látszik ez szomorította el annyira, hogy öngyilkossá lett, mert azóta a vigkedélye megváltozott. Szótlanná, buskomorrá lett.

Szeretője egy 20 év körüli leány, akinek kilétét eddig nem sikerült megállapítani. A hullákat a kórházba szállították. A fiu szüleit telefonon a balmazújvárosi község utján értesítették. Írást, levelet, nem találtak náluk. A leány hulláját a kórházban közszemlére tették. Az esetről az ügyészséget értesítették.

Városháza.

Nyugalomba megy a főpénztáros. A város vagyonának egyik hűséges kezelője, Komáromy Antal főpénztáros, mint értesülünk, benyújtotta nyugdíjazás iránt kérvényét, melyben tekintettel 73 éves korára és betegségeire, kéri nyugdíjazását 26 évi szolgálat után. A főpénztáros, aki jelenleg is szabadságon van, mint értesülünk, nem is tér vissza a szolgálatba többé.

Az új, önálló vállalat. A városi közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy téglagyárat önálló (osztalékos!) vállalatá alakítja át. Az új, városi vállalat felügyelő bizottsága pénteken délelőtt 11 órakor tartott ülést Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: dr. Magoss György tiszti főügyész. Biczó Gyula, Bárdos Géza és Zöld József aljegyző. Elhatározták, hogy a gyár igazgatói és könyvelői állás betöltése céljából pályázat kiírását javasolják a tanácsnak és javasolják a vállalat szabályzatának megfelelő módosítását is.

Színház.

Az a nagy siker és érdeklődés, a mi az „Uranusban” megnyilatkozott a „Dráma a cirkuszban” című dráma mellett, arra készítette az igazgatóságot, hogy még két napra itt tartsa a remek mozi-képet. Az új képek közül különösen érdekes az „Akron” léghajó felrobbanása, eredeti helyszíni felvétel. „Ut a boldogsághoz”, amerikai dráma, „Egy pofon története”, nevetető bohózat és „Egy szökteetés” Duci bácsival a remek humor emberével. Az alábbi műsor, kiválóságai a heti újdonsá-

Hatóságilag engedélyezett
végkiárulás.

Az összes raktáron
lévő áruk a legolcsóbb
árban kaphatók. 1613

Zavatzky Leo
Debrecen, Piac-utca 16. szám.

1. Zene. Szabad pt. Induló. Hebbel Gussztávtól. — 2. Az „Akron” léghajó felrobbanása. (Eredeti helyszíni felvétel.) — 3. Mórész akaratlanul orgazda. (Mulatságos történet.) — 4. Ut a boldogsághoz. (Amerikai dráma.) — 5. Egy pofon története. (Bohózat.) — 6. Pall hosszija. (Rendkívül humoros.) — 7. Egy szoktatás. (Amerikai vígjáték.) — 8. Dráma a cirkuszban. Szenzációs cirkuszi arztta dráma 2 felvonásban.) Előadások kezdete este pont 7 órától. Bemenet pont 7, 8, 9 és az utolsó előadáshoz pont 10 órákor. Egy előadás 2 óra hosszát tart. Minden órában 10 perc szellőztetési idő van. Ezért a nézőtér kellemes és hűs. Előadás alatt állandó szellőzés. Buffet. Váróterem. Ruhatar. Telefon 3—28. és 6 személyes francia salon zenekar. Két óras előadások. Intim és előkelő óriási, kényelmes nézőtér. Állandóan előkelő műsor. Rendes helyárák. Bérlet, tisztviselő és kedvezményesáru trafik jegyek érvényesek mindkét helyiségben.

Az Uranus színház vásártéri, nyári helyiségében ugyanaz a műsor kerül minden este bemutatóra, amelyik a „Korona-Passage”-ban (Színház átjáróban). Azonban hétköznap, esténként csak egy előadás, este pont 9-től 11-ig, a rendes helyárákkal. Bérlet, tisztviselő és trafikjegyek érvényesek minden hétköznap este.

Gyerekek! Ma, szombaton, szeptember hó 14-én: Délután 3-tól fél 5-ig és fél 5-től 6-ig rendkívüli félhelyáru gyermekelőadás lesz, e célra külön összeválogatott tanulságos, ismeretterjesztő és mulattató Remek műsorral: 1. Zene. — 2. Nápoly és Vezuv környeke. Ismeretterjesztő természeti felvétel. — 3. Husevő növények. (Természettudományos felvétel.) — 4. A tenger madarai. (Kép a tengeri madarak világából.) — 5. Természeti tűnemények. (A hó és jég. Ismeretterjesztő.) — 6. A villamos mosóda. (Nevettető.) — 7. Gázzal töltött játékaruk gyártása. (Ismeretterjesztő ipari felvétel.) — 8. Mefisztó varázslatai (Színes kép. Bűvészetek.) — 9. Hüvelyk Matyi története. (Mese.) — 10. Az ajándék kiosztása. Szünet. — 11. Az északi sark meghódítása. Gyönyörűen színezett, fantasztikus nagy látványosság 2 felvonásban.) — 12. Lulu csinjei. (Kitűnően mulattató.) Zárinduló. Minden iskolaköteles gyermek, (fiúk és leánykák), kik ezen előadásra eljönnek, egy Csáthy-fée diszes kiadási iskolai zsebnaptár-nyertes kapnak ajándékba, melyben a tanórarenden, naptáron, címek és névnapok jegyékén, pénztári naplón, osztályzati jegyzéken, hasznos olvasmányokon, verseken, adomákon és noteszen kívül még négy darab jegyutalványt kapnak, melylyel az Uranus-színház előadásait csekély belépő-díj mellett látogathatják.

Figyelem!

Debreczen legolcsóbb bevásárlási forrása a

„Verseny”

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

DEBRECZEN, Piac-utca 61. sz. (Fischer-ház.)

A Szent-Anna-utcával szemben.

Az összes őszi és téli férfiruha újdonságok állandóan raktáron. Az árak olcsóbbak mint bárhol.

∴ A cégre tessék ügyelni. ∴

Verseny férfiruha áruház

Piac-utca 61. szám. 1608

Mibe került a cigány-üldözés? Számla a hajszárol.

Emlékeztetbe sem igen kell még idézni. Egy ilyen kora-őszi, lucskos nap volt. A bűnügyi osztály ablakain is bekopogtatott az eső, amelynek monoton zaját egyszerűen tullicitalta a telefon lármás csöngése.

— Segítséget kérünk. Rostás Sándor, a lökötő cigány, fegyveresen menekül — harsogja egy izgatott hang.

A következő pillanatban már lázas élénkség veri fel az időjárástól kissé bágyadt rendőrséget. Alarmirozzák a legényiséget. Az első csapat elindul. Kevés idő múlva újabb jelentés:

— Csendőrök, rendőrök még mindig nem boldogulnak. A kukoricásban fut és lövöldöz a cigány.

Mile Pal rendőrkapitány lecsapja a kagylót. Maga is rögtön kocsiba száll. Mellette Tonheuser rendőrfelügyelő egy frissebb rendőrcsapatot. Kisérletükben újságírók.

Kilométereken át vágat a kocsit, míg elérünk a szinte beláthatatlanul nagy tengeri-táblához, amelyet ezután már megerősített rendőr- és csendőrgyűrű fog körül.

Belemerülünk a tengeri magas rengetegébe s amint sietve bugdácsolunk előre a sárban és a tengeri meredező, éles levelű szárai között, puskaropogás süvit a levegőbe:

— Ott van!

Izgalmas, forró percek. A revolveres, hihetetlenül elszánt gazember éppen egy teljesen fegyvertelen civil élébe toppant. Erős karok a földre teperik. Hasztalan a védekezés. A zsákmány biztosítva van a legkisebb verontás nélkül.

Ez a fáradságos, verejtékes hajszárol azonban nem csak erőt emésztett fel, de pénzt is. A számlát most állították össze róla.

Rostás Sándornak ez a Vitális-komédiája 910 koronába került. Körülbelül 700 koronát tesz ki ebből a kukoricásban okozott kár. A szakértői szemlével járó kiadások szerepelnek még jelentősebb tételül.

Az üldözésre vonatkozólag 42 tanút fog kihallgatni a debreceni csendőrség. Köztük a résztvevő újságírókat is.

A kincstárnak tehát szép kis hasznót csinált ez a betyárkodás. Ez a csinos kis számla természetesen csupán azokban a súlyos években nyerhet lerovást, amelyek erre a veszedelmes cigányharamiára kétségtelenül várnak. Mit vehetnének ugyan Rostás Sándoron? Hiszen még rávaló ruházatot is adni kell neki. Mert ez is hiányzik róla.

Újdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap, a református templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, Kistenaplomban 9 órákor Szele György lelkész, 11 órákor Polgár Gyula s. lelkész, Kossuth-u. templomban Bodnár Gábor s. lelkész, Ispótyai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, Csapókeri Kovács János vallás-oktató lelkész, Homokkeri imaházban Boér Károly vall. okt. lelkész.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Feix József debreceni dohányjövédéki tisztet a debreceni dohányáruraktárhoz a X. fizetési osztályban dohányáruraktári ellenőrré nevezte ki.

* **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreceni ref. egyházmegye értesülésünk szerint október első hetében tartja közgyűlését Debreczenben.

* **Lelkészképesítő vizsgák.** Ma ér véget az első ref. lelkészképesítő vizsgák s a jövő héten kedden kezdődik a második.

* **A püspök templomszentelésén.** Dr. Baltazar Dczsö püspök vasárnap az okányi templom felszentelésén vesz részt. A püspököt nagy ünnepegy várja.

* **Elhalasztott felszentelés.** Papp Antalnak, a munkácsi egyházmegye új püspökének felszentelését elhalasztották. A felszentelés nem e hó 21-én lesz, mint eredetileg tervezték, hanem októberben. A napot még nem jelölték meg.

* **Sofförképző tanfolyam.** A m. kir. belügyminiszter fenhatósága alatt álló gépjármű vezetőket előkészítő harmadik tanfolyam október hó 7-én nyílik meg s november 25-ig tart. Erről a rendőrfőkapitányság értesíti az érdekelteket.

* **Az egyháztéri katasztrófa és a munkásság.** Szociáldemokrata oldalról kaptuk a következő sorokat: Az egyháztéri borzalmas katasztrófa élénken foglalkoztatja a debreceni ösztömmunkásságot. Nagy izgalmakat váltott ki az a szöszoros visszaélés, amelyről ez a katasztrófa lerántotta a leplet, amelyet ugynevezett a tiszta eszettek látnak, amelyet nem lehet eltussolni azzal a tanális frázissal, hogy a „munkások gondatlansága okozta a szerencsétlenséget. Egyébként a munhátság a rendszert akarja, amely a multban is mindig lehetővé tette, hogy ily szerencsétlenségek bekövetkezzenek. Az építőmunkások a tavasszal — a Piacéri házbeomlás hatása alatt küldöttségileg keresték fel a polgármestert és Aczél Géza főmérnököt, kérésük, hogy az építkezések ellenőrzése intenzivebb módon történjék és e célból a rendőrséghez osztassék be egy műszaki közeg, mint ezt Rostás főkapitány is tervezte. — Akkor üres ígért történt. Epen ezért a munkásság elérkezettnek látja az időt, hogy ismételten és erőteljesen sürgesse ezt az intézkedést. A szociáldemokrata pár titkársága serényen gyűjti az adatokat a városi építészeti hivatal „Ellenőrző” tevékenységéről és az építkezéseknél divó visszaélésekről. — A munkásság részt vesz ma délután az egyik áldozat temetésén és képviseltetni fogja magát a másik áldozat, Lelesz Imre temetésén, Dorogon. A pártvezetőség egyébként felhívással fordul a munkássághoz, hogy a temetésen jelenjenek.

* **Egy leány a vonat kerekai alatt.** A Böszörmény felől Debreczenbe közlekedő vonat, a Nyulas-esárda körül elgázolt egy 18 éves leányt. A szerencsétlen teremtést a kerekai borzalmasan összeroncsolták. A lába, feje, csupa sérülés, zuzódás s csak az a csodálatos, hogy ezek után még élve maradt. A mentők szállították be a közkörházba. Kihallgatni mindezt ideig nem lehetett. Azonnali műtétet hajtottak rajta végre, de reménységet egyáltalában nem fűznek a felgyógyulásához. A leány neve állítólag Péntek Zsuzsanna s hajduböszörményi lakos.

* **Rubinstein Ernuska Budapest.** Rubinstein Ernuska, ez a tiz éves kis csoda baba elhagyta Debreczen. Tehetségének szárnyain fölrepült a fővárosba, ahol már lelkes híveket is szerzett magának, igazán nem mindennapi muzikális zsenijével. Hubay Jenőt, kiváló országos nevű zenei kapacitásunkat is meglepte a temperamentumos szószkü Ernuska hivatottsága. Méltánylása jeléül felvettette mindjárt a negyedik előkészítő osztályba. És ez többet jelent a legszebb szónál is. Minden jel arra vall, hogy ez a bájos kis leány sokra fogja vinni. Azok a kezdő lépések, amelyeket most tesz meg s már is tekintélyeket készítenek elismerésre, úgy tetszik, egy gyönyörű karrier biztató indulása.

* **102 százalékos pótdadó.** Nagykároly város 1913. évi költségvetésében bevétel 201.687 korona, kiadás 42.404 korona irányított elő. A fedezetlen összeg 222.317 korona, melyet a város 102% pótdadóval akar fedezni.

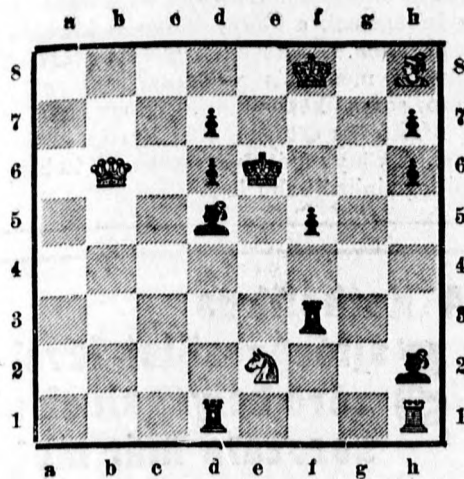
SAKK.

Rovatvezető: *Vécsey Özséb.*

49. sz. feladvány

Éder Istvántól (Budapest).

— Eredeti. —

S. Ke6, Bd1 és f3, Fh2 és d5, gy. d7, d6, f5, h7 és h6. — V. Kf8, Vb6, Bf1, Fh8, He2.

Matt 2 lépésben.

A 47. problémában a b2 huszár b6-ra helyezendő. Tévedések elkerülése végett ezentul a diagrammon kívül az állást is közölni fogjuk.

Az Alkotmány nemzeti feladványversenye.

A kitűzött határidőre 35 pályázat érkezett be; jeligék: Károlyváros; Stanezza; 1912; Plágium; Világos gyalog nélkül I; Világos gyalog nélkül II; Minden szép, ha a kezdet szép; Leticia, Scylla, Charibdis, Vanitas vanitatum, Vae victis; Marathon; Miniatur; L'art pour l'art; Huszár; Szeged; Matt; Rózsa; Vis maior; Első lépés; Turandot I; Turandot II; J'adoube; 13 + 9 = 22; Üsd; V x V stb.; Varietas delectat; Előre; Esra; Bábolna; Huszár II.; Egy söprű...; Gyászborult... Poncárius... (E három utóbbi jelígeknek megválasztása nem vall előkelő ízlésre!) A pályaműveket elküldöttük a bírálókhöz. A pályabírói jelentés beérkezése után közöljük az eredményt, hozzuk a díjas problémákat s ha azokról négy héten belül semmi inkorrektséget nem derül ki, a nyerteseknek megküldjük a jutalmakat.

33. Spanyol megnyitás.

Világos: Sötét:

Dr. Asztalos Lajos Réti Richárd.

Játszották a temesvári főverseny V. fordulóján, 1912 augusztus 15-én.

1. e2—e4	e7—e5
2. Hg1—f3	Hb8—c6
3. Ff1—b5	a7—a6
4. Fb5—a4	Hg8—f6
5. 0—0	Hf6×e4
6. d2—d4	b7—b5
7. Fa4—b3	d7—d5
8. d4×e5	

A Lasker Schlechter match e húzást rehabilitálta

Az ugynevezett rigai változat (6...e5×d4 7. Bf1—e1, d7—d5 8. Hf3×d4, Ff8—d6 9. Hd4×c6. ♣ 6×h2?) csak remisre vezet.

Ujabbban gyakoribb 8. a2—a4, amelyre Hc6×d4 9. Hf3×d4, e5×d4 10. Hb1—c3! He4×c3 11. b2×c3 c7—c5! stb. következnek. (Spielmann—dr. Tarrasch, San-Sebastián, 1912.).

8. ... Fc8—e6
9. c2—c3 Ff8—e7

Sötét nem játszik Ff8—c5-öt, hogy alkalomadtán c7—c5 jöhessen.

10. a2—a4 b5—b4

11. Fc1—f4!

Látásból hibás, voltaképpen kitünő ead hominemo lépés. A világos bábok vezetője ugyanis ismeri Réti játékmódját (Gunsberg—Réti, San-Remo) s provokálni akarja a királyszárny felszakítását, számítása be is válik:

11. ...	g7—g5
12. Ff4—e3	g5—g4
13. Hf3—d4	Hc6×e5
14. Hd4×e6	f7×e6
15. Fe3—d4	Fe4—f6
16. Fd4×e5	Ff6×e5
17. Vd1×g4	Ke8—d7 ?? 17.—

Döntő hiba, amelyre tiszt vész. Vd8—d6-nak kellett volna történnie.

18. Fb3×d5 feladja

34. Francia védelem.

Világos: Sötét:

Vécsey Özséb Ludwig Péter.

Játszották a temesvári A) melléverseny IX. (utolsó) fordulóján, 1912 augusztus 14-én.

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Hb1—c3	d5×e4

E rég védelemnek ujjabban Rubinstein szerzett nagy tekintélyt.

4. Hc3×e4 Hb8—d7

5. Hg1—f3 Hg8—f6

6. Ff1—d3

A világos bábok vezetőjének az V. díj biztosítva volt, ha a III—V. helyet akarta elérni, ezt a játékot nyernie kellett. Ezért nem választotta 6. Fc1—g5-öt, amikor is a Ff8—e7 után bekövetkező cserék világos tempóelőnyét nagyon is illuzóriussá teszik.

7. Fd3×e4 Hd7—f6

8. Fe4—d3

Lásd a 6. lépéshez fűzött megjegyzést.

8. ... Ff8—e7

Jobb lépés, mint a mestergyakorlatban is előforduló c7—c5, amire világosnak legalább is vezérszárny gyalogtöbblete marad jó esélyekkel a végjátékra. (L. Székely—Réti 30. sz. játékot).

9. 0—0 0—0

10. Hf3—e5

Világos b7—b6-ot akarja akadályozni, amire 11. He5—c6 következik.

10. ... c7—c5

11. Fe1—e3

Ezzel a d4 gyalog védve van (11...c5×d4 12. Fe3×d4, Vd8×d4? 13. Fd3×h7? nyer).

11. ... Vd8—c7

12. c2—c3 b7—b6

13. Ba1—c1! Fc8—b7

14. Bf1—e1 Ba8—d8

15. Fe3—f4 Vc7—c8

Fenyegetett minőségnyerés He5—g6 által. A vezér azonban c8-on, pláne a8-on tétlenül statisztál. Jobb volt 15...Bf8—e8.

16. Be1—e3 Vc8—a8

A vezér szárnalmas szerepet játszik s mégis innen nyeri meg a játékot.

17. Bc3—g3 Kg8—h8

18. Ff4—g5 c5×d4!

Ehelyett jobb azonnali Fb7—c4.

19. c3×d4 Fb7—e4

20. Bc1—c7! Fe4×d3

21. Vd1×d3 Fe7—d6

22. Fg5×f6 g7×f6

Egyedüli. 22...Fd6×c7? re 23. Ff6×g7?, Kh8—g8 24. Fg7—f6 matt, 22...Fd6×e5-re 23. Bg3×g7 következik.

23. Bg3—h3

Egyszerűbb 23. He5×f7?, Bf8×f7 24. Bc7×f7, f6—f5 25. Bg1—g7 nyer.

23. ... f6—f5

Ebben a helyzetben világos többféleképpen nyerhet. A legszebb: 24. Bh3×h7! Kh8×h7 25. Vd3—h3?, Kh7—g7 26. Vh3—g3?, Kg7—h7 27. Vg3—h4?, Kh7—g7 28. Vh4—g5?, Kg7—h7 29. Bc7—c3! és a következő lépésben Bc3—h3 matt. Világos azonban...

REGÉNYCSARNOK.

A HEGYEK ÁLMA.

EREDETI REGÉNY. * Irta: Anka János.

14

A gyergyófalvi csoda.

Akkor érezte csak igazán, hogy mit jelent neki Anna szerelme. Nélküle nem tudna új élet kezdeni a romokon. Anna feltámasztja a multat, Anna megmenti a jövőt, Anna visszalopja szívébe a hitet, az álmot...

Aztán elhatározta, hogy elmegy Anna után. Szembeszáll érte minden veszedelemmel, megkeresi, megtalálja akárhol van. Akár térdén csuszva is elmegy utána a görgényi havasokba.

Elindulása előtt eszébe jutott az az öreg ember, akivel a falu végén találkozott volt. Beszélni akart vele. Az aggastyán éppen jött ki a régi templom ajtaján. A templomot a szomorúság, a gyász napjaiban az öreg ember kinyitotta és megkondította a harangot a toronyban.

Sütő Benedek megrágtott szívvel nézett az aggastyánra, mikor az kilépett a templomajtón. Az pedig odament és szerető szóval mondotta:

— Vártalak, fiam! Tudtam, hogy el fogsz jöbni. Te is elindultál azon az uton, amelyen én egykor ide jöttem. Eddig csak sejtetted, csak láttad, de most már érzed az igazságot. Azért mondottam, hogy nem a te beszéded a szomorúság szava. Az örömmek, a reménynek van igaza, fiam...

— Érzem — felelte Sütő Benedek — már erőt vettem a szomorúságon.

— Ez az élet, a boldogság titka — mondotta az öreg ember — ez a lényege minden emberi sorsnak. Ez az én történetem is.

Arra rövid ideig eltűnődött és azután így folytatta:

— Most már világosan látod, hogy miért érdemes embernek lenni. Most már igazság, éltető valóság a hited, az álmod. Nagy, nagy dolgot cselekszünk, óriások feladatait oldjuk meg mi gyarló emberek. A mesebeli tündérpalotát építjük ki önmagunkban, amely tulajdonképpen csak érdes szélű kódaráb volt. Aztán a napkeleti ország tündérfényében elkezdett nőni, emelkedni. Felhőbe érő aranypalota lett, amelynek aranytermeiben a napkirály lakott.

Sütő Benedek áhitattal hallgatott a szavára és úgy érezte, hogy az ő lelke mélyéből fakad minden igazsága.

— Vaksötét éjszakában, siró csarnokok boltja alatt él az ember, akire sziklák terhét rakta valaki. Aztán megmozdul az ember és keresi, kutatja a világosságot. Felemeli a fejét, kinyújtja a karjait és megindul a sötét boltok alatt. Egyszerre csodás világosság támad a nyomában. Lassan, észrevétlenül kigyul a vak éjszaka. Alig indult meg és már nappali világosságba ér. Verőfény ömlik be a titokzatos csarnokokba...

Itt újra megállott és a távolba nézett. Az erdei uton valaki közeledett.

— Ez az én történetem — mondotta az aggastyán — ezt éltem én át az életuton. Minden egyéb csak futó emlék, csak muló esemény...

Rövid ideig eltűnődött az élete során, majd így folytatta:

— Olyan egyszerű, olyan semmitmondó az, amit az életemről el tudok mondani. Viharos időkben éltem, a fél világot bejártam, viharos

események sorozata a multam és mégis tulajdonképpen nem történt semmi velem. Ez a pár szó, amit veled szólok, nagyobb dolog évek történeténél. Szóra sem érdemes az, ami egykor egy világ volt nekem.

Sütő Benedek még jobban elcsodálkozott a szavain, még jobban érezte, hogy nagy igazságokat, különös bölcseséget beszél el az az ismeretlen öreg ember. Ujra megkérdezte:

— Honnan jöttél urambátyám Gyergyófalvára?

Az aggastyán erre így szólott:

— Mind csak azt kérdezed, fiam, ami semmit se beszél el rólam. Olyan nagyon mindegy az, hogy hol élünk, mi a nevünk. Az emberek ezeket akarják tudni egymásról és ezek semmit se szólnak, semmit el nem mondanak. Ezek csak kérdéseket adnak fel, mikor feleletet adnak.

Itt megállott és valamin eltűnődött.

— Már közönyös nekem, hogy ki voltam. Nem is én voltam Muray György, ki eltékozolta három birtokát a külföldön. Az ő története nyomtalanul vonult el az én életemben. Akkor nem is éltem. Csak a megpróbáltatás napjaiban eszméltem magamra, csak a szomorúság idején csapott meg az élet lehellete. Az első könnyel kezdtem csak én élni. Aztán elmene-kültem abból a világból, amely a romlásba, a kétségbeesésbe kergetett.

Az aggastyán elgondolkozott, az emlékeit szedte össze.

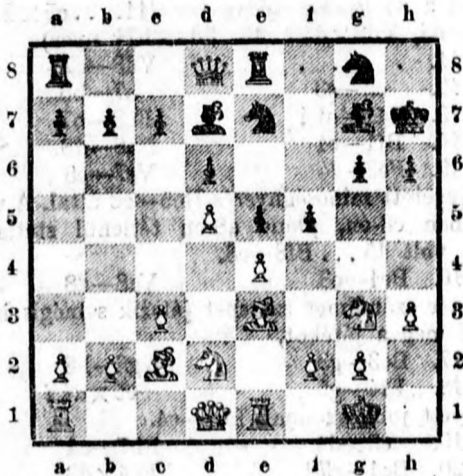
— Igen, fiam, meg akartam halni. Azért jöttem az erdőbe, a hegyek közé, azért mentem lakatlan vadonba. Aztán történt valami velem. Az erdő szélén egy pásztorgyermekkel találkoztam és megkérdeztem tőle, hogy mi a neve az erdőnek és meddig terjed a hegyek között. A gyermeknek büszkén csillant meg a szeme és,

ban időzavarában nem látta 29. Bc7—c3-át s azt a tervet akarta megvalósítani, melyet már 18. lépésénél kiszámított: 24. V—d1 vagy e2. Fd6×c7 25. Vd1 vagy e2—h5, Kh8—g7 26. Vh5×h7, Kg7—f6 27. Vh7—h4, Kf6—g7 28. Bh3—g3 matt, a tempó meglépi

24. Vd3—f3 ??-at.
mire az a8-on oly kedvezően szituált vezér kénytelen keleti nyugalomát megszakítani, leüti a világos vezért, világos tehát a játékot feladja.
Ujra klasszikus példája a tornaszerencének.

10. számú hadállás.

Egy a Fővárosi Sakkozói Társaságban szeptember 7-én dr. Asztalos Lajos és Amateur közt váltott játék így alakult: 1. e2—c4, e7—e5 2. Hg1—f3, Hb8—c6 3. Ff1—b5, Hg8—f6 4. 0—0, d7—d6 5. d2—d4, Fc8—d7 6. Bf1—e1, Ff8—e7 7. c2—c3, 0—0 8. Fb5—a4, h7—h6 9. Hb1—d2, Bf8—e8 10. Hd2—f1, Fe7—f8 11. Hf1—g3, h7—h6 12. h2—h3, Ff8—g7 13. Fa4—c2, Kg8—h7 14. Fe1—e3, Hf6—g8 15. d4—d5, Hc6—e7 16. Hf3—d2, f7—f5.

17.	f2—f4!	e5×f4
18.	Fe3×f4	g6—g5
19.	e4×f5!!	g5×f4
20.	f5—f6†	He7—g6
21.	Fd3×g6†	Kh7×g6
22.	Vd1—c2†	Kg6×f6
23.	Be1—f1	Kf6—f7
24.	Bf1×f4†	Hg8—f6
25.	Hg3—h5	Kf7—g8
26.	Hh5×f6†	Fg7×f6
27.	Vc2—g6†	Ff6—g7
28.	Bf4—f7	feladja.

Kiváló tehetségre és játékerőre valló játszma-vezetés!

Sakkhírek.

A Budai Sakkozói Társaságban az őszi idény beálltával élénk sakkélet kezdődött. A tagok nagy számban keresik fel a körhelyiséget, amelyben most igen érdekes verseny folyik. A versenyen a spanyol megnyitás kötelező. A kétfoldos küzdelem legszebb játékára az Alkotmány sakkrovata szépségdíjat tüzött ki. Részt vesznek: Éber István, Juszt László, Kiss Marcel, dr. Kovács Norbert, Popp Richárd és Wimmer József.

A Magyar Sakkotthon e hó 20-án kezdi meg házi versenyét, melyet a Pesti Hírlap nagyszabású nemzeti versenynek hirdetett, magyar mesterek és mesterjelöltek számára. A mesterek azonban valószínűleg távolmaradnak, sőt a mesterjelöltek is gyéren mutatkoznak, aminek magyarázata, hogy a Sakkotthon nem annyira a sakknak, mint egyéb társadalmi szórakozásoknak nyújt otthont. Így a verseny is közönséges klubbversenynyé zsugorodik, mely nem keltheti fel azt az érdeklődést, aminőt a Sakk-szövetség temesvári valóban nemzeti versenyei ébresztettek.

Az Alkotmány nemzetközi levelezési sakkversenye iránt, bár amint arra eleve elkészültünk, több rovat agyonhallgatta, nagy érdeklődés mutatkozik. Ujabbán egy nevével elárulni nem akaró sakkbarát külön díjat tüzött ki azon résztvevőnek, ki a nyertesek ellen a legszebb eredményt produkálja. Eddig 4 magyar s 3 külföldi játékos nevezett. A nevezési zárlat október 1.

Győr. A Magyar Sakk-újság szeptemberi száma megjelent. Hozza a Magyar Sakk-szövetség közgyűlésének jegyzőkönyvét s a temesvári verseny négy jól kielemezett játszmáját. A feladványrovatot folytatja a nemzetközi pályázatra beérkezett kiváló problémák közlését. A lap minden támogatást megérdemel.

A rovatvezető üzenetei.

Mindenemű sakkrovatunkra vonatkozó közlemény (megjegyzések, feladványok, játszmák, hadállások, hírek, kérdéskérdések stb.) egyenesen rovatvezetőnk címére (Heránszky-u. 23.) intézendő. — O. V. Szeged. A küldött problémát köszönöm, gyönyörű! A hátralévő feladványokat utnak indítottam. Szívvelyes üdvözlét. S. J. Kecskemét. Vasárnap délután 3 órakor mindig lakásomon vagyok található. U. Gy. Kolozsvár. A 34. sz. feladvány 1. lépése Kd8, sőtét nem ütheti futárjával a vezért, c7—c8 matt miatt. B. P. Szolnok. Feltételeinket igyekeztünk méltányosan megállapítani s azt hisszük, azok betartása nehézséget nem okoz. Mindenesetre sajnálnám,

sok csodadolgot, sok regét mondott el róla. Ez a gyergyófalvi erdő, ezek a gyopárosi hegyek. Itt egy láthatatlan ember jár az erdőkben, a hegyek között.

Sütő Benedek meghatott szívvel hallgatta az aggastyán szavait.

— A gyermek elbeszélése hozott ide. Meg akartam nézni ezt a különös erdőt... Azt is tudni szerettem volna, hogy miből támadt a gyergyófalvi erdők regéje. Erre vettem az utat. Aztán itt a hegyek között egy beteg erdei embert találtam, aki nem tudott hazamenni. Azt megmentettem, hazaszigettem a kunyhó-jába. Nem volt senkije szegénynek, azért nem hagytam el a megpróbáltatás napjaiban. Nem tudtam elhagyni őt. Vele maradtam haláláig a kunyhóban. Azután is ott éltem; az a kunyhó adott menedéket nekem. Akkor már erőt vettem a kétségbeesztő szomorúságon, már elfogta szívemet a hegyek csendje. Ismeretlen érzések gyúltak ki a lelkem mélyén...

Az aggastyán a távolba mutatott.
— A nagy hegy alatt van a kunyhóm, magas kősziklák között. Ott élek már sok év óta. Nem vágytam többet a világba vissza, mert élni kezdtem fiam...

Azzal megfogta Sütő Benedek kezét és megmondotta neki:

— Különös dolgok történtek akkor velem. Tulajdonképpen kicsinysegeken fordult meg a sorsom. A pásztorgyermek regéje, az erdei ember nyomorúsága ide hozott, itt tartott. Azok eldöntötték a sorsomat. Ezek indítottak el az élet útjára. Viharos multam minden eseménye, évtizedek története semmi ahhoz képest, ami akkor történt velem. A hegyoldalban egy különös követ találtam. Elkezdtem nézni, vizsgálni. Valamikor a könyveket bujtam, a

tudást szomjuhoztam, de más utakra sodort a világ, más dolgok hajtottak a hatalmukba. Ez a különös kő újra felbresztette bennem a tudásvágyat. Meg akartam tudni, hogy mi a titka a színének, az alakjának. A fákat is elnéztem. Mindeniken egy csodás valóság fényét láttam, egy nagy titok jeleit vettem észre. Aztán elgondolkoztam azon és egyre jobban kigyulladt a lelkem. Önmagamra találtam az erdőben, a hegyek között. A szomorúság, a megpróbáltatás után a béke ideje következett. Megpróbáltatásokon, válságokon át jutottam el az élet verőfényes tájaira...

Azzal a templomra mutatott.
— Csak ez kötött össze a világgal, csak itt értettem meg az emberi sorsot. Végtelen békével töltött el az erdők mélye, a hegyormok csendje. Csodák, titkok vettek a szárnyukra. Csodás fényben ragyogott az erdő, halhatatlanságról álmodtak a hegyek... Akkor egy hatalmas vágy fakadt a szívemben, akkor egy napon elindultam templomot keresni. Aztán az erdei uton ide találtam, aztán évekig az erdő minden virágát, a hegyek minden kincsét ide hordtam. Azoktól izentem meg az embereknél, hogy ne hagyják összeomlani, építsék fel újra e templomot. Itt száll az ember szívébe az, amiről a hegyek álmodnak...

— Most már értem az igazságodat urambátyám, mondta Sütő Benedek. Valóban kicsiny dolgoktól függ a nagy dolgok sorsa. Az érzések, a gondolatok az igazi események életünkben.

— Igen, azt mondtam fiam. Néhány érzés, néhány gondolat az én történetem. Néhány igazság az én életem. Azokból tudod meg, hogy multam, történetem van. Minden egyéb dolog semmiség, minden más nem része az

életünknek. Az a lényeg csak, hogy hiszek, hogy remélek. Az érzések, a gondolatok beszélik el a történetünket. Az igazságokba épül bele az ember élete. Abból olvasd ki a történetemet, hogy igazat szólok neked...
— Érzem urambátyám, mondotta Sütő Benedek, igazság minden szavad. Csak akkor élünk igazán, ha érzéseink, gondolataink vannak. Akkor kapcsolódik történetünk a nagy dolgok történetébe. Igen! Valami nagy dolog történik a mindenségben, valami nagy történet szövődik itt a hegyek között...
Az aggastyán örömmel hallotta Sütő Benedek szavait.
— Ez már a te beszéded fiam, mondotta neki, ez megtart téged minden veszedelemben. Csak menj és keresd meg újra az életutat. Mindennél nagyobb erő segít a harcban. Érzed az igazságot...
Mikor pedig elváltak, még utána kiáltotta:
— Bármikor megtalálsz engem itt az erdőben a hegyek között. Az igazságaimnak élek. Nem tud senkise rólam, az emberek szerint nem történik semmivelem, pedig nagy dolgok története a sorsom. Örökre szól az az érzés, az a gondolat, amely kigyul bennem az erdő magányában. Nagy dolgokat cselekszem, mikor itt maradok. A halhatatlanság álmát szövöm...
Akkor az aggastyán elment a faluba, hogy vigasztalja a szomorúakat. Sütő Benedek pedig elindult Anna után. Hatalmas erővel üzte, hajtotta a remény, hogy meg fogja találni a görényi havasokban.
(Folyt. köv.)

A Katholikus Sajtóegyesület levél-záró bélyegeinek új sorozata már megjelent és kapható!

A legkisebb mennyiség, melyet postán bérmentve küldenek, félív (60 darab) ára 1 korona 20 fillér. Rendeljen belőlük utalványon és jelezze, hogy „levélzáró-bélyeg” kíván! Tizenkét különféle kép! Négy színváltozat!

**1 iv (120 darab)
2 kor. 40 f.
1 darab ára 2 f.**

Megrendelhetők: a Katholikus Sajtóegyesület központi irodájában...
Budapest, Ferenciek-tere 7.
V. léposó, I. em., valamint a Kath. Sajtóegyesület Fővárosi Hölgybizottságánál
Budapest, IX., Calvin-tér 8.

A pénz előre beküldendő! Hítel nincs! Vásárolja és terjessze a bélyegeket!

SPORT.

LÓSPORT.

+ A bécsi lóverseny. A szombati programmal ezúttal kivételesen jobb a szokottaknál és csaknem olyan élvezetes sportot ígér, mint a vásárnapi, amikor az egész meeting főfutása, a Jubileumi-díj kerül dűlőre. A holnapi értékesebb futások sorából kiválik a Verneuil-handicap, a kétéveseknek 1200 méteres versenye. Nevezettjei közt már a jobb formát mutatott telivérek közül is elég kedvező teherrel indulhat egy-kettő és így elsősorban Madelon (52 és fél), Zabfaló (50) és Briquet (49 és fél), amelytől jó futást várunk. A Kohlmarkti-díj érdekes találkozója lesz gyorsabb lovainknak és a két régi ellenfél, Lumpert és Ferke mellett még Alpenrose veendő figyelembe.

Az egyes versenyekre jelöltjeink ezek:

- I. Dávid-ist.—Redgrey-ist.
- II. Rothschild-ist.—Frou-Frou.
- III. Lumpert—Ferke.
- IV. Madelon—Zabfaló.
- V. Falsetto—Ambrosine.
- VI. Coax me—Outing.
- VII. Rahl—Golconda.

+ A Hammónia-díj. A 100.000 márkás első favoritja, Flagge nem indul a versenyben, mert a graditzi ménes bánatot jelentett érte. A porosz királyi színeket egyedül Grita fogja képviselni, amelynek lovása Bullock lesz. A nagy díjban induló lovaink, Good Morning és Saucy Girl legveszedelmesebb ellenfelüktől szabadultak meg és egyformán fogadott favoritjai a nagy díjnak.

TESTEDZÉS.

+ Simon Lajost, a megvesztegetett football-bíró egyesülete (Budapesti Torna Club), még mielőtt a Magyar Labdarúgó Szövetség tanácsa ítélt volna fölőtte, kizárta tagjai sorából.

+ Az osztrák válogatott atletikák. A vasárnap döntésre kerülő első magyar-osztrák atletikai mérkőzés osztrák versenyzői, szám szerint 15-en, Hermann, Wraschtil és Siegfried Graef vezetése alatt szombaton érkeznek Budapestre. A MASz., valamint az atletikai egyesületek vezetősége nagy számban fogadják az érkezőket, hogy ezzel is kidomborítsák az első nemzetek közötti vetélkedés jelentőségét.

+ Vivás. A Magyar Athletikai Club vivó-szakosztálya szeptember 11-én szerdán megnyitotta tagjainak vivótermét. A vivó-oktatást az idén is lovag Santelli Italo és Schlotzer Gáspár mester vezeti. — Itt említjük meg, hogy a M. A. C. a stockholmi olimpiáson résztvevő vivói, névszerint Békassy Gyula, Bertó László, dr. Gerde Oszkár, Mészáros Ervin, dr. Tóth Péter, dr. Zulawsky Béla bajnokvívók iránt érzett nagyrabecsülésének jeléül szeptember 16-án, hétfőn délután fél 7 órakor a lovaglohelyiségében (Esterházy-utca) diszközgyűlést tart.

+ Ujpesti Torna Egyesület — Smichov. A szombat délutáni első őszi nemzetközi mérkőzésre a Smichov (Prága) teljes csapatával már péntek este megérkezett, hogy az ut fáradalmait kellően kipihenhesse. Az U. T. E. legjobb csapatát állítja ki, mely ezidei első komoly jellegű mérkőzése lévén, megfelelő képet nyújt a jövő héten kezdődő bajnoki mérkőzéseire küzdő képességét illetőleg, ha az eredményt a vasárnapi W. A. F. — Smichov bécsi match eredményével összehasonlítjuk. — A mérkőzés pont fél 5 órakor kezdődik a népszíngeti sporttelepen Vámos bíró vezetése mellett.

+ Tenisz. A Ferencvárosi Torna Club teniszversenye tegnap délután ért véget a következő eredménnyel:

- 1. férfi páros hdep. 1 Della-Donna—Korcsák (MAC.) 2. Paller—dr. Kalledey (FTC.) — II. Férfi páros hdep. 1. Krencsey Ada—Gönczi (MAC.) 2. Szekula Menci—Paller (FTC.) — III. Női egyes.

- 1. Balázs Ilona. 2. Sós Jolán (FTC.) — IV. Férfi egyes. 1. Kehrling (MAC.) 2. Paller (FTC.) — V. Férfi egyes I. oszt. handicap. 1. Paller Gyula (FTC.) 2. Göncz Lajos (MAC.) — VI. Férfi egyes handicap II. oszt. 1. Dobay Pál (III. kerület.) 2. Pick Jenő (FTC.) 3. Asbóth Loránt (FTC.) — VII. Női egyes I. oszt. handicap. 1. Balázs Dóra. 2. Páris Ilona (MAC.).

+ A vidéki sport fejlesztése. A Magyar Athletikai Szövetség a vidéki sportélet fejlesztése érdekében nagyszabású akciót indított és a teendők megbeszélésére első sorban az érdekelt vidéki egyesületekre számítván, szeptember 14-ikére értekezletet tervezett. Tekintve azonban, hogy a vidékiek az egymás után következő versenyek rendezésével vannak elfoglalva s így a tanácskozáson kiküldöttjük részt nem vehetne, sem részletes előterjesztés készítésére nem lenne kellő idejük, a szövetség az értekezletet ezúttal nem tartja meg, hanem későbbi időre halasztja. A fontos kérdés ezáltal nem fog elodázódni, hanem az atletikai szakosztály a hátralevő időt a legteljesebb előkészítésre használja föl.

Május hó közepén hagyta el a sajtót MIKLÓSSY ISTVÁN főgimn. tanár szennázócs rőpirata:

Nyílt interpelláció

a Belügyminiszter Urhoz, a magyarországi

SZABADKÖMÜVESSÉG

állam- és társadalomfelforgató törekvés ügyében.

Az első ezer példány három hét alatt teljesen elfogyott, a jelen napi események, nevezetesen: a köztársasági párt megalakulása újból aktuálissá teszik a rőpiratot, amennyiben rávilágít az államellenes törekvések végső rugóira. Szeminaristáknak — legalább 20 példány megrendelésénél — 25 százalékos kedvezmény. — A rőpirat ára 1 korona. Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a szerzőnél, Budapest, VII., Garay-utca 11. szám alatt.

EGYESÜLETEK.

** A Budapest—józsefvárosi Keresztény-Szocialis Egyesület e hó 29-én a szabó-, könyvkötő-, vas-, fa- és cipész munkások szakszervezeteinek bevonásával szüreti ünnepélyt rendez a Tavaszmező-utca 7. szám alatti Japán-kertben. Az ünnepély délután három órakor kezdődik, este nyolc órakor pedig tánc lesz.

** Betegápolási tanfolyam. A dr. báró Babarezi-Schwartzter Ottó udv. tanácsos. egyet. tanár védősége alatt álló Magyarországi Betegápolók és Ápolónők Országos Egyesületének orvos-elnöke e hó 17-én megkezdte az egyesület tagjai számára tartandó féléves betegápolási tanfolyamát. Jelentkezhetni az egyesület irodájában: VII., Dohány-utca 74. I. 16. sz. a.; az előadások ingyenesek. Előadó dr. Rajnai Béla műtőorvos.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Itélet a Pancera-ügyben. A királyi tábla második büntető tanácsa ma folytatta a tárgyalást abban az ismeretes pörben, melyet Pancera István királyi táblai bíró, a fiúmei járásbíró vezetje Fésüs György fiúmei közjegyző ellen indított. A mai tárgyaláson úgy dr. Nagy Dezső védő, valamint dr. Bródy Ernő a magánpanaszos képviselője a bizonyítási eljárás kiegészítését kérték, kérelmüket azonban a tábla elutasította. Ezután a pörbeszéd következett. Dr. Vargha József királyi ügyész rövid beszéd keretében kérte az elsőfoku

biróság ítéletének jóváhagyását, melyre dr. Nagy Dezső válaszolt s védettjének fölmentését kérte. A bíróság ítélethozatalra vonult vissza és egy óráján tovább tanácskozott. Déli egy órakor hirdette ki Ráth Zsigmond tanácselnök a tábla ítéletét, amelylyel az első bíróság ítéletének megsemmisítésével dr. Fésüs György közjegyzőt az ellene tett vád és következményei alól fölmenti. Az ítélet megokolása kimondja, hogy a tárgyalás során oly esetek bizonyultak be, amelyek fegyelmi eljárást vonnak maguk után, továbbá olyanok, amelyek valódiságuk esetén a bírói állásra méltatlanná teszik a panaszost. Az a körülmény, hogy Fésüs Györgynek nem valamennyi esetet sikerült bebizonyítania, még nem zárja ki az ő büntetlenségét. Az ítélet ellen dr. Vargha József ügyész semmisségi panaszt jelentett be. A vádlott és védője megnyugodtak.

§ A Ryhliczky-ügy főtárgyalása. A Kereskedelmi Bank csalói, Ryhliczky Zoltán és Bauer Lajos felett a budapesti királyi törvényszék október 19-én fog ítélni. Ryhliczky Zoltán ügyében a vizsgálatot már befejezték. Az október 19-én megtartandó főtárgyaláson dr. Duszárdi bíró elnöklésével fognak ítélni a Kereskedelmi Bank csalói felett.

§ Nyolcszáz ezer koronás bukás. Szolnokról jelentik: A szolnoki Trencsényi és Heller cég, mely egy hatalmas gazdasági gépraktár tulajdonosa volt, néhány héttel ezelőtt fizetéseképtelenséget jelentett be. Miután a hitelezőkkel folytatott tárgyalások eredményre nem vezettek, a hitelezők kérelmére a szolnoki királyi törvényszék elrendelte a vagyonbukott cég ellen a csődöt. A csődöt meg leltározásánál kellemetlen meglepetés érte a hitelezőket, mert egy millió négyszáz ezer korona passzívával szemben mindössze hatszáz ezer korona aktívát állapítottak meg. A hitelezők erre számos feljelentést tettek a két cégtulajdonos ellen s a szolnoki királyi törvényszék el is rendelte ez ügyben a vizsgálatot. Ma délutánra idezték be Hellert és Trencsényt s hosszas kihallgatásuk után a terhelő gyanuok alapján előzetes letartóztatásba helyezte mindkettőjüket a törvényszék vádtanácsa.

§ Hitvesgyilkos asszony. Véres esemény történt ez év március 20-án a Szabolcs-utca 30. sz. házban. Fuchs Arnoldné, szül. Tieberger Gizella, összeszólalkozott a férjével. Mikor Fuchs Arnold megunt a civódást, levetkőzött és az ágyba feküdt. Egy ideig regényt olvasott, azután elszenderedett. Folesége ezt az alkalmat arra használta fel, hogy egy kalapáccsal kétszer fejbesujtotta férjét, aki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még aznap meghalt. Fuchs Arnoldné nyomban letartóztaták és ellene a kir. ügyészség halált okozó súlyos testisértés büntetése miatt emelt vádat. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék esküdtbírója dr. Mikovich Lajos bíró elnökle alatt. A vádat dr. Váry Albert kir. ügyész képviselte. Az elnök kérdésére a vádlott nő kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát. Azután elpanaszolta, hogy férje korcsmázó, kártyás ember volt, aki más asszonyok után is futkosott. Kevéssel egybekelésük után Amerikába vándoroltak ki és nyolc évi künnlétük alatt neki annyit kellett szenvednie férjétől, hogy kénytelen volt visszajönni Budapestre. Fuchs Arnold utána jött és újra megbékültek egymással. Házasetük azonban ezután sem volt boldog, mert Fuchs folyton éjjelezett, kártyázott s vele durván és gorombán bánt. Férjének ez a magaviselete nagyon elkészerítette, annál is inkább, mert három kis gyermekével nem tudott hova menni. Március 20-án ismét összeszólalkoztak és oly erős felindulásba jött, hogy felkapta a kezéigébe eső kalapáccsot s azzal kétszer férje fejére sujtotta. A bíróság azután kihallgatta a beidéztet nagyszámu tanukat. Ezek közül az elhalt férj rokonai terhelő vallomást tettek a vádlott nő

Megjelent a legeslegújabb Pustet-féle kiadásu. **Missale Romanum** nagy 4-rét 37 1/2 x 22 1/3 cm.) — árák Prop. Hungariae függelék és jelzőszalagokkal:

1/a. sz. Fekete juhbőrötésű vörös metszéssel	85.10 K
1/b. sz. Fekete juhbőrötésű, arany metszéssel	87.50 "
1/c. sz. Vörös juhbőrötésű, arany metszéssel	88.70 "
2. sz. Vörös chagrinbőrötésű arany metszéssel	42.80 "
3. sz. Legfinomabb vörös chagrinbőrötésű, dus arannyomás és metszéssel	49.80 "
4. sz. Fentebbi kötés berakott színekkel	54.80 "

OBERBAUER A. UTÓDA

egyházi szerek és zászlók gyára
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám. Telefon 167-34 sz.

ellen s azt állították, hogy ok nélküli féltékenykedésével keserítette el férje életét. Elmondották azt is, hogy Fuchs Arnold panaszkodott nekik már előzőleg is, hogy felesége az életére tör. Voltak azonban tanúk, kik viszont arról tettek tanuságot, hogy Fuchs Arnold, az elhalt férj, könnyelmű természetű ember volt, aki elhanyagolta feleségét és durván bánt vele.

A bizonyító eljárás befejezése után a perbeszédet tartották meg, majd az esküdtek visszavonultak a verdikt meghozatalára. A bíróság bűnösnek mondotta ki Fuchs Arnoldét halált okozó súlyos testi sértés büntetésében és két év és öt hónapi börtönrre ítélte. A vizsgálati fogsággal 5 hónapot kitöltöttnek vettek a büntetésből. Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panasszal élt.

KÖZGAZDASÁG.

A szerb gabonakiviteli tilalom. Belgrádból jelentik nekünk: *Pasic* elnökleto alatt tegnap megalakult az új szerb kormány. Illetékes helyen azt mondják, hogy az új kormány első műve az lesz, hogy a legutóbb kibocsátott gabonakiviteli tilalmat visszavonta, mert az a földbirtokos lakosság körében nagy elégedetlenséget keltett.

Kamatlábemelés Svájcban. A svájci nemzeti bank is követi az angol jegybank példáját. Tegnap ülésében — zürichi jelentés szerint — 4%-ról 4½%-ra emelte a kamatlábat.

A világ gabonatermése. Rómából jelentik: A Nemzetközi Gazdasági Intézet ma a legutóbbi termelést néhány pótlással és javítással egészíti ki. A búzatermés előreláthatólag Olaszországban 45,048.000, Romániában 25,430.000 és az Egyesült-Államokban 160,574.000 métermázsra lesz, az augusztus 17-én Észak-Amerikára nézve közölt 185,068.000 métermázsával szemben. Ennek folytán a világtermés összege is megváltozik. Az augusztusban felsorolt országok, valamint Németalföld, Argentína, Svájc, Németország és Románia termésének hozzászámításával a világtermést az intézet hétszáznegyvenöt millió métermázsra becsüli, az augusztus 24-iki 748 millió métermázsas bejelentéssel szemben. A százalékos arány tehát ma 102,4, az augusztus 24-iki 106,7-el szemben. Az ideiglenesen kiszámított zabtermést az északamerikai Egyesült-Államokban 187,043.000 métermázsára becsülik az augusztus 17-iki 175,186.000 métermázsas becsüléssel szemben. A kukorica-termést az Egyesült-Államokban az intézet 760,760.000 métermázsára becsüli az augusztus 17-iki 714,028.000 métermázsas becsüléssel szemben.

A drágaság és az állatértékesítés. A Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja a «Gazdaszövetség» legutóbbi számában vezetőcikkben foglalkozik a mészárosok és hentesek hivatalos lapjának azon panaszával, amely szerint az állatkereskedelem terén rendkívüli inszolidaritás kapott lábra. A «Gazdaszövetség» maga is elismeri ezt a tényt és hivatkozik arra, hogy a gazdáknak az állatértékesítő központ és a pozsonyi állatvásár felállítása iránti törekvései a helyzetre nézve minden esetre javítólag hatnának. Reá mutat egyúttal arra is, hogy a husiparosok igen helyesen cselekednének, ha szövetséget alakítanának az állatok beszerzésére, hogy így közvetlenül a termelőt kereshessék fel és ne kelljen számolniok a termelő és fogyasztó között álló árdrágító tényezővel.

A II. országos szövetkezeti kongresszus előkészületei. A Budapesten október hó 24-én tartandó II. országos szövetkezeti kongresszus előkészületei országsszerte megindultak. A falusi gazdatársadalm s az illetékes tényezők körében rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg úgy a termények szövetkezeti értékesítésének országos szervezése, mint a tejaszövetkezeti mozgalom fellendítése s központosítása iránt, mit a Magyarországi Szövetkezetek

Szövetségéhez érkező számos megkeresés igazol leginkább. A Szövetkezetek Szövetsége mindent elkövet a kongresszus tagjainak a kényelme érdekében is, mert előrelátható, hogy a kongresszus nagy látogatottságával messze felülmúlja a szövetkezeti nagygyűlések és kongresszusok eddigi kereteit. E célból már megtette a lépéseket, hogy a kongresszusi tagok az összes vasúti vonalakon kedvezményesen utazhassanak, a fővárosi szállodákban mérsékelt és kényelmes elszállásolást nyerjenek s a fővárosi Vigadóban a kongresszus ideje alatt mindenkinek jusszon ülőhely. A Szövetség titkári hivatala (Budapest, IX. Üllői-ut 25.), mely a nagyszabású kongresszus ügyében minden felvilágosítást megad, a jövő héten küldi szét a kongresszusra szóló meghívókat.

Az O. M. G. E. 1911. évi műtrágyázási kísérletei. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a műtrágyázásnak kiszáradt körében való elterjesztése érdekében már két éven át sikerrel végzett akcióját 1911-ben is folytatta Baranya, Békés, Nyitra, Pozsony és Kisküküllő vármegyékben. Hogy a kiszáradt tudatában legyenek az általuk végzett kísérletek fontosságának és hogy azokat kellő buzgalommal és szakértelemmel végezzék, a műtrágyázásról az egyesület részéről kellő tájékoztatást nyertek. A Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet e célból a gazdasági egyesületeknek elegendő számú ismereteket bocsájított rendelkezésére, az egyesületek pedig ezeket a kísérleteket végző kiszáradt között kiosztották. — A szükséges műtrágyát a gazdasági egyesületeknek a Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet ingyen bocsátotta rendelkezésére és pedig minden vármegyének 100—100 métermázsát. Minden egyes kataszteri hold műtrágyázására 150 kgr. superfosfát alkalmaztatott. Terméstöbblet a műtrágyázott terület javára kataszteri holdankint: Baranyamegyében: buza 0.97, rozs 1.42; Békésmegegyében: buza 1.66; Nyitramegyében: buza 1.53, rozs 1.29; Pozsonymegyében: buza 1.75, rozs 1.30 és Kisküküllőmegyében: buza 0.84 métermázsra. Az OMGE az idén műtrágyázási kísérleteket folytat őszi és tavaszi gabonával Udvarhely, Zólyom, Tordaaranyos, Liptó és Kolozsvármegyékben; burgonya és takarmányrépával Pest, Szabolcs, Nógrád és Komárom vármegyékben, azonkívül szőlőműtrágyázási kísérleteket az ország különböző részén.

A bormust szállítása a Máv.-on. A budapesti kereskedelmi és iparkamara előterjesztése folytán a kereskedelemügyi miniszter utasította a Máv. igazgatóságát, hogy a szüret idejében elszállítandó bormust küldemények részére megrendelt kocsik késedelem nélkül és lehetőleg teljes számban bocsátassanak a felek rendelkezésére, továbbá, hogy úgy a feladásra került mustszállítmányok, mint az üres hordók is lehetőleg gyorsan és akadálytalanul továbbíttassanak. Egyúttal a Máv. igazgatósága utasította az érdekelt közvegeit arra is, hogy a szüret előtt és alatt nagymennyiségben feladásra kerülő üres hordókat a fennálló szabályok értelmében kiméletesen kezeljék.

Változások a nemzetközi postai forgalomban. A berni nemzetközi postai iroda legújabbban a következő változásokat notifikálta a nemzetközi postai forgalomban. Francia-India és Argentína részt vesznek a válaszdíjszelvény forgalomban. Az Uj-Hebridák brit-francia condominiumot alkotó szigetesoport belépett az egytetemes postaegyesületbe, minek folytán a szigetesoporttal ugyanolyan feltételek mellett lehet levélpostai küldeményeket váltani, mint más egyesületi országgal. Az oda-szóló küldemények express kézbesítése nem kérhető, azonban visszavételük, vagy címük megváltoztatása kérhető. Az onnan ide szóló küldemények díja általában egyenlő a francia gyarmatokban, illetve Uj-Zelandban szedett díjakkal, azonban az ajánlási díj angol értékben 2½ d., a kézbesítő díja 1 d. A Délafrikai Unió távirtdával bíró helyeire és Francia-Indokínába a levélpostai küldemények express kézbesítését lehet kérni. Portugall India több helysége résztvesz az érték-

levelek forgalmában. Uj Kaledoniába (francia birtok) Nagybritannia közvetítésével 20 font sterl. maximumig küldhető postautalvány, ugyanazon feltételek mellett, mint Uj-Zelandba. A nemzetközi utalványforgalomban a következő újabb postahivatalok vesznek részt: Argentína: Choel-Choel, Ceres, Mardel Plata, Mercedes, Bolivia: Apolo, Német-Ujguinea: Namatanai, Kamerun: Abong-Mbang, Szerbia: Tchitevatz, Draguinatz, Tunis: Kalaa-srira, Tripolisz: olasz hivatalok: Derna, Homs, Tubruk.

A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete most befejezett III. svájci tenyészállat importja alkalmával 37 darab tenyészállatot vásárolt Peyerne svájci községben. A vásárolt anyagot Bogáros, Nagyikinda, Ujvár, Kiskomlós, Garabos, Tamásfalva, községbeli kiszáradt vették meg.

A divatiparosok és a vándoripar. A székesfőváros divatiparosai a Budapesti Nőruhakészítő Ipartestület kezdeményezésére állást foglaltak az új vándor ipari törvénytervezet tárgyában az osztrák üzleti körök beavatkozásával szemben és követelték a törvénytervezet szigorítását. A gyűlés határozatait egy küldöttség tegnap adta át a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökének, *Lánczy* Leó főrendiházi tagnak, a ki *Thék* Endre udvari tanácsos alelnök társaságában fogadta a küldöttséget. *Lánczy* Leó válaszában kifejtette, hogy teljes mértékben átérzi a kérdés nagy jelentőségét s a budapesti kereskedelmi és iparkamara el is fog követni mindent, hogy a hazai ipar és kereskedelem érdekei a vándoripari törvényben minden tekintetben érvényre jussanak.

Uj közutak a Bácskában. Zomborból jelentik: Bácsbodrog-vármegyében a közeljövőben egész sereg új közut készül el. E közutak egy része a Duna és a nemrégiben megnyílt új vasútvonal mentén fekvő községek között épül, más része pedig a legutóbbi évek alatt kiépült vicinális vasúti vonalakat érintő községeket köti egymással össze és így az áruforgalmat könnyen terelik az egyik vasútvonalról a szomszédos másik helyi érdekű vonalra. Az új közutak a következő községek közt épülnek: Zombor—Óbecse, Bács—Zsabya—Titel, Hódság—Bács, Bács—Bácsujlak, Bács—Vajszka, Dunagálos—Petróc—Ósövé, Futak—Cserevicsi rét, Apatin—Sztapár, Kula—Bácskeresztur, Ujvidék—Szeged és Szabadka—Topolya. — Ezekre az új közutakra annál nagyobb szükség volt, mert az említett községek egynemelyike télviz idején ugyszólván megközelíthetetlen volt eddig.

Szesztermelés. A fogyasztási adó alá eső szesznek a magyar korona országai területén ez év augusztus havában volt termeléséről a következő kimutatás szól: Termeltek a hivatalos megállapítások szerint 44 585 hl-t, ami az előző évi augusztus eredményéhez képest 12.625 hl-rel több. Elszállítottak a fogyasztási adó lefizetése mellett szeszfőzőkből, szabadraktárakból nyilvánított szeszfinomítókból és szesz-szabadraktárakból 61.368 (+2663) hl. kontingenst és 21.270 (—7237) hl. exkontingenst, összesen 82.638 (—4574) hl-t. A fogyasztási adóval terhelten elszállítottak a vámvonalon át való kivitelre 9 (—27) hl. kontingenst és 208 (+190) hl. exkontingenst, összesen 217 (+163) hl-t. Másnemű adómentes felhasználásra 1970 (—844) hl. kontingenst és 13.893 (+4322) hl. exkontingenst, összesen 15.863 (+3478) hl-t szállítottak el.

Gabonaforgalom Budapesten. Kimutatás az 1912. évi szeptember hó 11. esti 6 órától szept. 12. esti 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett és innen elszállított alatt felsorolt küldeményekről. Érkezett összesen: Buza 49780 mm. Rozs 3719 mm. Arpa 1824 mm. Zab 13014 mm. Tengeri 6315 mm. Repce — mm. Liszt 102 mm. Korpa — mm. Összesen: 74682 mm. Elszállított összesen: Buza — mm. Rozs — mm. Arpa 400 mm. Zab — mm. Tengeri 1265 mm. Repce — mm. Liszt 21217 mm. Korpa 4588 mm. Összesen: 27465 mm.

Heti műsor:

Szept.	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Vigaszínház	Népepera	Magyar Színház	Király-Színház	Uj Színpad	Budapesti Színház	Főv. nyári színház	Uránia
délután Vasárnap este	—	Rang és mód	A gólya. Toto Piktorok	A cornevillei harangok Hoffmann mazzli	Sárga mom A rabiólovag	Leányvásár Limonádó ezredes	—	Lampácus vagabundus Az aszonyi nő Miss Saharai	Az elvált asszony A kis barátó	—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

(Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.)

Sz. D. Köszönjük, de nem napilapba való. — R. Eperjes. Két évi gyakorlat kell, három évi tanfolyam. Nem kap díjazást. Kítől is kapna? Hogy milyen fizetéssel alkalmazzák, az attól függ, hogy milyen szerződést köt. Szabad egyezkedés tárgya. — V. F. Gamás. — B. J. Ujvidék. — S. K. Bajcs. — M. Gy. Ipolygalsa. — L. J. Zalapataka. — W. F. Ostfiasszonyfa. — K. J. Kende. — O. J. Németlővő. — R. J. Budakalász. — T. J. Nádaslady. Sz. A. Dunaszekeső. — Rónai. — J. M. Mesterszállás. — M. I. Kecskemét. Nem nyertek. — F. F. Okér 5298-as számait a törlesztés huzáson kihúzták. — E. J. Bátorkeszi. Küldenek, ha nagyobb mennyiséget rendel. Cim: Pincekezelőség Tokaj. — J. H. Pénzügytételről elvből nem adhatunk felvilágosítást.

Tőzsdék.

Budapest, szeptember 13.

A budapesti gabonátőzsdén az izraelita ünnepek miatt ma sem volt forgalom.

I. Budapesti értéktőzsde.

A kontremire spekulálók az egész vonalon visszavásárolták a papirokat, ami nehezen ment. Nemcsak a nemzetközi, hanem a helyi piac értékei is sorban javultak és szilárdan zárultak. A készáru piac üzletelen volt, a kőszénárteket jóval drágábban vásárolták a tegnapián bécsi számlára. A forgalom azonban, a zsidó ünnep második napja lévén, ma is igen szűk keretben mozgott. Délben megcsappant az üzlet, bár Berlinből szilárd jelentés érkezett. Az értékek megjavították ismét árfolyamaikat és tartottan zárultak. A készáru piac szilárd maradt. A járadékpiac nyugodt.

Előfordult kötések: Magyar hitelrészvény 841.50—843.—. Osztrák hitelrészvény 642.50—642.75. Jelzálogbank 465.50—468.—. Rimamurányi vasmű 779.50—780.50. Déli vasút 111.50—113.—. Városi villamos vasút 405.—. Közüti vaspálya 751.50—751.75 M. bank és keresk. részvényt. 653.—.

Déli tőzsde. Előfordult kötések: Magyar hitelrészvény 842.25. Osztrák hitelrészvény.—. Jelzálogbank 467.50—467.75. Rimamurányi vasmű 780.25—780.50. Osztrák-magyar államvasút 708.—. Déli vasút 112.50—113.50. Városi villamos vasút 404.25—405.—. Közüti vaspálya 751.50—753.25.

Forgalomba került továbbá: Magyar bank 652.—. 653.25. Agrárbank 516.—. 516.50. Kereskedelmi bank 210.—. Salgó 793.—. 794.—. Ujlaki téglagyár 323.—. 325.—. Temesvári szesz 522.—. 523.—. Magyar cukor 3005.—. Schwarzer 251.—. Konvertált sorsjegy 170.—.

II. Utőtőzsde.

Az utőtőzsde üzletelen volt.

III. Bécsi értéktőzsde.

A közel olasz-török békekötéséről szóló hírek a mai tőzsdén kapcsolatban külföldi magasabb jegyzésekkel árfolyamjavulást idéztek elő. Élénk üzlet volt Alpésiben és Skodában, valamint Déli vasutban. Zárlat szilárd.

IV. Takarmányárak.

Zab elsőrendű 21.60 K. Zab másodrendű 21.20 K. Dercé 16.80 K. Saját őrlésű árpada elsőrendű mm.-ként 22.40 K. és tengeridara elsőrendű métermázsánként 22.60 K. Korpa 16.60 K. Tengeri elsőrendű 21.40 K. Cinquantin 22.80 K. Csirkebuz 18.— K. Arpa elsőrendű 24.— K. Széna elsőrendű 10.— K. Széna másodrendű 9.40 K. Vett takarmány, lucerna vagy bükkönyös 10.40 K. Muhar 11.— K. Szalma 4.80 K.

V. Állatvásáraink.

Budapesti szurómarhavásár 1912 szeptember hó 13-án. Felhajtás 230 drb, ugymint 214 drb élő belföldi szopós borju, 16 drb belföldi rugott borju, — drb éves növendék, — drb galicjai szopós borju, — darab élő bárány, — darab öltött bárány, — darab élő gödölye. — A vásár élettelen. — Eladatlanul visszamaradt: 67 darab szopós és 16 db. rugott borju. — Jegyzett árak: Élő borjuk: Belföldi szopós I. r. 120—138 fillérig, kivét. 148—150 fillérig. Belföldi szopós II. rendű 100—110 fillérig.

Sertésvásári jelentés 1912 szeptember hó 12-én a ferencvárosi zárt vásárról. — I. Vásári forgalom: Előző napról eladatlan állomány 1341 drb sertés, 66 darab süldő, 0 darab malac. Előző napról pótfelhajtás — darab sertés, 0 darab süldő, 0 darab malac. Mai napi felhajtás 788

darab sertés, 82 darab süldő, 0 darab malac. Összesen 2129 darab sertés, 148 darab süldő, 0 darab malac. Eladatott 1203 drb sertés 116 drb süldő, 0 drb malac. Eladatlanul visszamaradt 926 drb sertés, 32 drb süldő, — drb malac. — II. Vásári árjegyzés. (Az árak kilogrammonként fillérekben értendők.) A sertések minősége: Hussertés süldő élősúly szerinti ár minden levonás nélkül 116—132 korona. — Zsirsertés öreg I. rendű 350 kg.-ig levonással: 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4 százaléka 162—170 korona. — Zsirsertés fiatal nehéz 300 kilogrammon felül levonással: 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4%-a 168—170 korona. — Zsirsertés fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig levonással: 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4 százaléka 172—178 korona. — Zsirsertés fiatal könnyű 220 kg.-ig levonással: 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4%-a 168—180 korona. — Hussertés nehéz 300 kg.-on felül levonással: 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4%-a 166—174 korona. — Hussertés könnyű 140 kg.-tól 300 kg.-ig levonással 1. életsúlyra páronként 45 kg., 2. a tisztasúly árának 4%-a 166 korona. — III. Egyéb vásári értesítések: A vásár forgalma lanyha, az árak tartósak.

Női kézimunkákhoz

szükséges hímzőanyagok nagy választékban legolcsóbban kaphatók

Berger és Feiszinger

Budapest, IV., Korona-utca 4. ss.

Intézetek és iskolák szállítót.

Képes árjegyzék bérmentve.

1044

Napirend 1912 szeptember 14-én.

Naptár: Szombat, szeptember 14. Római katolikus: Sz. kereszt felmagaszt. — Protestáns: Pálma, Palmyra. — Görög-orosz: szeptember 1. Év kezd. — A nap két reggel 5 óra 36 perckor, nyugszik este 6 óra 14 perckor. — A hold két délelőtt 9 óra 41 perckor, nyugszik este 7 óra 30 perckor. — A miniszterek nem fogadnak. — A Zoológa-kiállítás bemutatója a saját képviseletének délelőtt 10 órától az Ernst-Muzeumban. — Jutalom az Operaházi énekhar javára az állatkertben. — Az Országos Birói- és Ügyesület látogatása a bírói épületben. Találkozás délután 5 órakor a Ráth György-utca 20. szám alatt. — Petőfi-Ház (Bajza-utca 21.) 9 órától délután 10 órától délután 2 óráig. Belépődíj nyitva délelőtt 10 órától este 7 óráig. — Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum ásványtára délelőtt 9 órától délután 2 óráig. — Erzsébet-Múzeum délelőtt 9 órától délután 4 óráig. — Iparművészeti Múzeum délelőtt 9 órától déli 1 óráig. — Ernst-Múzeum (Nagymező-utca 8.) délelőtt 9 órától délután 6 óráig. — Mezőgazdasági Múzeum délelőtt 10 órától este 7 óráig. — Néprajzi Múzeum délután 3 órától este 7 óráig. — Ráth-Múzeum délelőtt 10 órától délután 4 óráig. — Széchenyi-Múzeum délelőtt 10 órától déli 12-ig. — Tanszer-Múzeum délután 3 órától este 7 óráig. — Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai könyvtár délután 3 órától este 7 óráig. — Egyetemi könyvtár délelőtt 9 órától délután 6 óráig. — Fővárosi könyvtár délelőtt 9 órától délután 2 óráig. — Iparművészeti Múzeum könyvtára délelőtt 9 órától déli 12-ig és este 6 órától 8-ig. — Kereskedelmi Múzeum könyvtára délelőtt 9 órától délután 2 óráig. — Pedagógiai könyvtár délután 3 órától este 7 óráig. — Statisztikai könyvtár délelőtt 10 órától déli 1 óráig. — Nyitvalevő képtárak: A Nemzeti Szalon ősi kiállítása délelőtt 9 órától délután 5 óráig. Belépődíj 1 korona. — Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) délelőtt 9 órától este 7 óráig. Belépődíj nincsen. — A Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya délelőtt 10 órától délután 2 óráig.

Kivonat a hivatalos lapból.

— szeptember 13.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kecskemétyi Sarolta okleveles tanítónőt a homokosi községi elemi iskolához rendes tanítónővé, Dudás Anna szentkeresztvári állami kisdóvódáshoz kisdóvónővé, Ruzicskáné Szőke Karolina nyugalmában levő és ismét szolgálatképesnek nyilvánított állami kisdóvónőt a zayugróci állami kisdóvódáshoz kisdóvónővé, Jambrik Franciska okleveles kisdóvónőt az óbessenyői II. számú állami kisdóvódáshoz kisdóvónővé;

a pénzügyminiszter Navratil József, Guber Miksa és ifj. Farkass Gyula dohányáruraktári ellenőröket a budapesti központi, illetőleg a kolozsvári és fiemei dohányáruraktáraknál, jelen állomáshelyeiken való meghagyásuk mellett, a IX. fizetési osztályba dohányáruraktári kezelőkké; Orbán István, Gordasié Antal, Halász Béla és Bülgérdi Nagy Zoltán dohányáruraktári segédtiszteket a pécsi, illetőleg a zágrábi,

beregszászi és temesvári dohányáruraktárnál, jelen állomáshelyeiken való meghagyásuk mellett, Bárdossy Vilmos dohányáruraktári segédtszert a nagyváradi dohányáruraktárnál, a pozsonyi dohányáruraktár és sóhivatalhoz, Filla Géza és Landmann Rezső dohányáruraktári segédtszerteket a nagykanizsai, illetőleg a szegedi dohányáruraktárnál, jelen állomáshelyeiken való meghagyásuk mellett és Feix József dohányjövődéki tisztelet a debreceni dohánygyárnál, a debreceni dohányáruraktárhoz a X. fizetési osztályba dohányáruraktári ellenőrökké; Rauscher Béla és Pap Sándor díjnokokat a nagyszombati dohányáruraktárnál, illetőleg a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál; Regl István győri lakost a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű dohányáruraktári segédtszertekké a zólyomi, illetőleg a temesvári és győri dohányáruraktárhoz;

a belligyminiszter Schwarcz Ottó napidíjast a kassai állami gyermekmenhelyhez a XI. fizetési osztályba ellenőrre;

a kereskedelemügyi miniszter Kiss Dezső és Papp Károly fizetés nélküli szabadalmi hivatali segédtszerteket, továbbá Krecsmer Károly, Erőss Gyula és Farkas Miklós szabadalmi hivatali díjnokokat a szabadalmi hivatalhoz kezelési gyakornokká;

a nagyváradi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe dr. Neurohr Gyula végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká;

a pozsonyi ítélőtábla elnöke Ruttkay Ernő szakolcai lakos, végzett joghallgatót a pozsonyi ítélőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Podhrádszky Kálmán erzsébetvárosi főgimnáziumi rendes tanárt a jászberényi állami főgimnáziumhoz helyezte át, Pátné Hegyei Anna kerecskei és Barthos Károly nagybocksói állami elemi iskolai tanítóit, illetve tanítónőt kölcsönösen áthelyezte, Reinhard Mária zayugróci állami óvónőt saját kérésére a hollaki állami óvodához jelen minőségében áthelyezte.

Pályázatok. Pereszlényben postai ügynöki állásra szeptember 27-éig; az erzsébetvárosi törvényszéknél albirói, a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számgyakornoki állásra két hét alatt; az aradi és mármaroszigeti pénzügyigazgatóságoknál hivatal-szolgal állásra október 15-éig lehet beadni a pályázatokot.

Vizállás.

	szept. 12.		szept. 13.				
	m é t e r		m é t e r				
Inn Duna	Schärding	2.80	2.55	Tisza	M.-Sziget	0.98	0.91
"	Passau	4.93	4.87	"	Tekeháza	1.40	1.05
"	Lina	2.49	2.21	"	V.-Namény	5.21	4.51
"	Bécs	3.30	3.03	"	Tokaj	4.86	5.14
"	Pozsony	4.56	4.83	"	Tisza-Füred	4.56	4.34
"	Komárom	4.73	5.03	"	Szolnok	4.48	4.76
"	Budapest	4.23	4.60	"	Csongrád	4.23	4.55
"	Páka	3.37	3.81	"	Egred	5.18	5.38
"	Mohács	4.33	4.49	"	T.-Bocsa	3.83	4.—
"	Gombos	0.—	0.—	"	Tisza	3.90	4.04
"	Ujvidék	3.60	3.74	"	Tapoly	0.64	0.48
"	Pannónia	2.67	2.73	"	Ondava	0.96	1.—
"	Orsova	2.82	2.92	"	Bodrog	3.66	3.79
"	Magyarfalva	1.78	1.75	"	Sajó	1.49	1.46
Morva Vág	Zsolna	0.84	0.76	"	Hernád	0.19	0.20
"	Trencsén	0.60	0.65	"	Berettyó	0.45	0.62
"	Szered	1.24	1.19	"	B.-Ujfalu	0.26	0.20
Rába	Szt.-Gothárd	0.88	0.96	"	Kőrös	0.48	0.60
"	Sárvár	0.55	1.08	"	Cenusa	0.08	0.02
"	Győr	4.16	4.80	"	N.-Váradi	0.50	0.50
Dráva	Vasvár	1.91	1.83	"	Selmény	0.30	0.22
"	Zákány	0.18	0.52	"	Gurabony	0.53	0.54
"	Barcs	0.73	1.12	"	Borosjenő	0.26	0.30
"	Eszék	2.05	2.09	"	Béka	1.62	1.31
Mura	M.-Szerdah.	1.60	1.62	"	Gyoma	1.54	2.54
Sáva	Zágráb	2.08	2.22	"	Gy.-Fehérvás	3.24	2.92
"	Sziszek	4.18	6.35	"	Branyicska	3.72	3.80
"	Mitrovica	1.08	1.78	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dea	0.78	0.77	"	Arad	2.22	2.31
"	Svatmar	2.08	1.73	"	Makó	3.62	3.70
Kraszna	N.-Majány	0.90	1.06	"	Temes	1.24	1.20
Latorca	Mimkása	0.76	0.63	"	Béga	0.54	0.56
Labore	Homonna	0.42	0.60	"	Temesvár	0.70	0.72
Ung	Ungvár	0.—	0.—	"	Bocskerek	1.23	1.28

Felelős szerkesztő: TURI BÉLA.

Kiadó- és laptulajdonos: MOLNAR JANOS orsz. képv.

Budapest, 1912. szeptember 14.

Nemzeti színház

Éva boszorkány

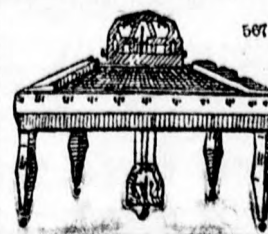
Színmű 8 felv. Irta Herczeg Ferenc. Kezdeté fél 8 ó.

Népepera

Hoffman meséi

Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Offenbach. Kezdeté fél 8 órakor.

CIMBALOM

Legújabb szabadalmazott acélszerkezettel, melynek hangja hangtartalma csodálatosan jónak bizonyult, részletfizetésre is kaphatók. Gramofonok kiváló művészletekkel hűgösköd, fuvalak, harmonikumok stb. Számos kiténtetés, aranyéremek stb. a jó munkáért. A modern szegtakaró pedál, acélszerkezetek stb. feltalálójának. Árjegyzékét kívánatra ingyen küldi.

Mogyoróssy Gyula
kír. szab. hangszergyár
Budapest, VIII., Békéscsi-út 71. sz.

SCHMIDT JÁNOS
Utóda Schmidt Ferenc
oltárépitészeti műintézete,
Budapest, X., Kőbányai-ut 53.

KÉSZIT: Oltárokat, szószéket, szent alrokat, szobrokat és egész templomok berendezését, bármely stílusban művészi kivitelben.

Öreg oltárok stb. stíluszerű restaurálására ajánlva mint Münchenben vizsgázott speciálta. Költségvetések, tervek s helyszíni szemle saját költségemen. — **Jutányos árak.** — Kedvező fizetési feltételek.

Iskolahegedűket

a legnagyobb választékban és legolcsóbb árak mellett kapható egyedül

Marnitz Frigyes
műhegedűkészítő mesternél
BUDAPEST, VIII. ker.,
József-körút 37/39. sz.
Kérjen ingyen árjegyzéket!

Ementáli sajt

szép és jó 4 és fél kiló tiszta súly, postán franko küldéssel 9-90 fill. utánvétellel Márián Györgynél, Gádor, Bácsmegeye. — **Trappista sajt**, igen finom és tartós, jóízű asztali csemege-sajt, egy 5 kilós postacsomag, franko küldéssel 18.— kor. Vegyesen is lehet rendelni. Postán franko szállítással 3 kiló sajt 8.— korona.

Függöny

Kongresz-szővetek

85 és 110 cm. széles méterje 75 fill.-től feljebb. Kérjen mintákat.

Bérczi D. Sándor
közimunka nagyiparos
Budapest, VI., Dessoewy-u. 5.

Gyümölcsfa

diszta és rózsaszínűgyékkel ingyen szolgál Weber faiskolája, Békásmegyeren (Budapest mellett). 1275

Stadler Mihály
Budapest Vacsi körút 43

A nm. v. és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. BATIZFALVY I. Z.

15városi fogorvosi intézete Athelyszere legelső
VII., Károly-körút 10 szám alá.

Fájós fogak meggyógyítása. Tartós fogtömések. Foghuzások (altatásban). Szájpadlás nélküli műfogak aranyhídak, koronák. — Jól használható fogorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás. — Mérsékelt szabott árak. — Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

ZSELER INRE
ÜVEGFESTÉSZETE
ÉS MOZAIK MŰTEREM.
BUDAPEST, VI. ARENA-UT 24
TELEFON 7-24-66
1903 óta készült. 1017.
TEMLONABLAKOK
SZINES MINTARAJZOKAT.
NYMENTESEN KÜLDÖK.
KIVÁNTATRA SAJÁT
KÖLTSEGENEN A HELY-
SZINRE UTAZOM.

Pozdech és Thury utóda
BAKTAI EGRY FERENC
harangöntőde és vasharangláb-gyár
Budapesten, Lehel-u. 8. és
Kisgejőczőn (Ungmegeye).
Alapítva Gejőczőn 1788.
és Budapesten 1847-ben.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A főt. plébános urak és a gazdaközönség szives figyelmébe!

Kizárólag pontosan kipróbált aneroid légsúlymérőket tartok raktáron, miért is minden darabért kezeskedem.
80 90 100 120 130 160 200 mm. átmérőjű
15.— 17.— 19.— 21.— 28.— 36.— 50.— korona.

KLEIN DEZSŐ látzerészeti intézete Budapest, Kecskeméti-u. 14.

HOLLANDI életbiztosító ...
részvénytársaság
(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)
AMSTERDAM.
Magyarországi igazgatóság az intézet saját palotájában
Budapesten, Kálvin-tér, Baross-utca 1., Ullői-ut 2-4. sz.
Bejárat az Ullői-ut 4. sz. kapun.
Legolcsóbb díjak. 117. Legolcsóbb díjak.
Az 1910. év végén a biztosítások összege 376 millió koronát meghaladta.
A tartalékok összege ... 112 millió 507.077 korona 96 fillér.
Eddigi kifizetések ... 107 millió 623.345 korona 33 fillér.

WALTHERR GIDA
katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajdonosa
ÜVEGFESTÉSZETE
Velencei és üveg mozaik intézete
Budapest, VIII., Konti-u. 25.
Telefon 70-01.
Készít művészi kivitelű festett
TEMLONABLAKOKAT
velencei és üveg mozaikot
leggyorsabbidő a legkedvezőbb kivittelig jutányos ár mellett.
1909-ben készült munkák:
Veszprémi székesegyház ablak. — Hódosi templom 10 ablak. — Sátoralja Újhegy 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Sz. badkai, Pécsi, Bártfai és Kőhalmi Szent. Feren-rendi templomokban 47 nagy ablak. Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb színes ablak. Továbbá a Nemessándvári, Hosszuróti, Fülaki (n), csergömi, Dési és Besztercebányai püsp. és vártemplom festett ablakai.
Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. Számos kitüntetés és elismerés a készített mozaik után. Kivántra saját költségemen a helyszínrre utazom.

* **Békéltető ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután ülést tartott.

* **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** Megirtuk, hogy az államvasutak igazgatósága a tarifaemelésekkel kapcsolatban a gyorsvonatokkal harmadosztályú kocsikat fog járattatni. Az ujtás október elsején lép életbe. A harmadosztályú kocsik a budapest—kolozsvári, budapest—zsolnai, budapest—brassói, budapest—bródi és budapest—győr—szombathelyi voalokon fognak járni. Az utazási árak a következők: 1—30 kilométerig 1.50 K, 31—40 kilométerig 7.10 K, 90—100-ig 9.40 K, 191—100-ig 11 K, 491—500-ig 18.40 K, 791—800-ig 20.80 K, 991—1000-ig 31.80 K. A menetrenden egyébiránt kevés változás lesz.

* **Egy kötéláncos pár tragédiája.** Klagenfurtból jelentik: Tegnap este a klagenfurti Herbstfest-teren egy Orville nevű kötéláncos pár tartott mutatványokat. Egyszerre csak elszakadt a kötél és a szencsetlen kötéláncosok huszonöt méter magasból alázuhanáltak. A nő könnyebben sérült meg, a férfi azonban alighanem belepusztult a rettenetes bukásba.

* **Halálozás.** Özv. Boruzs Imréné szül. Harsányi Juliánna; gyermekei: Mihály és Imre, Szegedy Dánielné szül. Boruzs Eszter úgy a maguk, valamint a nagyszámu rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó férj, édes apa, testvér és rokonnak: Boruzs Imre betegségyelzői végrehajtónak f. hó 12-én éjjeli 12 órakor, életének 51-ik, boldog házasságának 26-ik évében, hosszas, de különösen két heti súlyos szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 14-én, d. u. 3 órakor fognak a Timár-utca 18-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre a megboldogult rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1912 szeptember 13. Áldás és béke poraira! A temetést Fehértói Béla temetkezési intézete, Csapó-utca 4. rendezi.

* **Elhalasztott díjlövészet.** A polgári lövész-egyesület f. hó 14. és 15-ik napjára kitűzött évi nagy díjlövészetét, a tartós kedvezőtlen időjárás miatt, folyó hó 21. és 22-ik napjára halasztotta el, miről az egyesület tagjait ezen az uton értesíti az elnökség. 15., vasárnap délután, ha az eső nem esik, a rendes vasárnapi lövészet megtartatik.

* **Anyósok paradicsoma.** Amíg a kezdetleges kultúrájú népeknél a nőnek csak alárendelt szerepe jut az életben, addig Madagaszkáron a nők rendkívüli megbecsülésben részesülnek, sőt olykor fenn tartják a papucsot, mint kormányesszközt. A nőknek nemcsak a családi tűzhelynél, hanem az államügyekben is döntő szavuk van és a sziget felett évek hosszú során át csak királynők uralkodtak, legsajátságosabb azonban az a nagy tekintély, amelynek Madagaszkáron az anyósok örvendenek, akiknek nagy tekintélyről számtalan példaszó is van forgalomba, mint például: „Ne üssetek akkora zajt, mint amikor az anyós a vejét meglátogatja és a tojás fölveréséhez fejszét kér”. „Ne csináljatok olyan ceremóniát, mint az anyós, aki gyermekeihez megy vendégül és azt követeli, hogy a csirkeölésnél hét férfi segítse neki.” A férj nem ellenkezik felesége zsarnoki anyjának akaratával és Madagaszkáron a többnejűség még ma is divik s a soknejű férj abban a szerencsés részben, hogy egy időben több anyóst is tisztelhet háztartásában.

* **Révai lexikon** havi 4 koronás részletre rendelhető Antalfynál, Szent Anna-utca 13. szám.

* **Birtokváltás.** Govrik Sándor érszakácsi birtokát 225.000 koronaért megvásárolta a Nagykároly és vidéke takarékpénztár-r-t.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Ökrös János ref. 64 éves, Bogosi József ref. 4 éves, Lelesz Imre g. kath. 19 éves, Flimel Rezső r. kath. 22 éves, Boruzs Imre ref. 51 éves.

* **Automobil szakkönyv** Küter híres munkája magyarul, 250 képpel, kötve 5/1 kor. Antalfy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

* **Elismert legszebb uri divat** ujdonságok, világhírű Ita, Borsalinó és Picklerkalap különlegességek a legnagyobb vásártékban Frank Testvéreknél, Piac- és Szent Anna-utca sarok.

* **Az őszi divatban** nagy változás van az idén, különösen női felöltők és kalapokban, ezen divat ujdonságokból remek kiállítást rendez az Alföldi-palotában levő elsőrendű áruház, amely Rózsa Lajos vezetése alatt áll.

* **Iskolás leányok** és fiúk részére intézeti **fehéműek**, paplan, matrac, harisnyák, zsebkendők olcsón kaphatók Szabó Lajos fiainál.

* **Több mint 500 darab sötét kék intézeti kabát** mesés Hunolga angol raglan, eredeti Párisi Modell kalapok érkeztek Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-áruházában, Alföldi palota.

* **Tescheni vaj** Kontsek Gézánál kapható.

* **Legujabb szabásu reformfűzők**, tulhalmozott raktár miatt, rendkívül olcsó árban kaphatók Biri Rózánál, Piac-utca 42. Kézi- és tanuló-leányok fizetéssel felvétetnek.

* **Bármelyik iskolában** szükséges iskolai könyveit ujonnan vagy használtan megveheti Csáthynál, Piac-u. 8. Tele fon 296.

* **Gymnasium, polgári és kereskedelmi** iskolai tankönyvek ujonnan, a legujabb kiadásban, olcsán és csaknem féláron kaphatók Csáthy Ferenc könyv- és papírkereskedésében.

A kerékpár-tolvaj.

Sárkány József birái előtt.

A leghírhedtebb kerékpár-tolvajok közé tartozik Sárkány József facér nagyváradai iparossegéd. A bicikli lopás az ő specialitása, amelyben ritka ügyességre tett szert.

Ez a szerencséje azonban legutóbb — pár héttel ezelőtt — cserben hagyta Debrecenben. Az Első Takarékpénztár palotája előtt felkapott egy őrizetlenül hagyott kerékpárra.

Repült rajta, akárcsak egy mesebeli sárkány. Azonban a kerékpár eltűnését hamarosan, pár pillanat múlva, észrevették s utána credt egy másik biciklista.

Mikor Sárkány látta, hogy üldözik, leugrott a kerékpárról s úgy akart elugrani. Ez a trükk azonban nem sikerült. Követői ugyanis nem elégedtek meg a kerékpárral, hanem utána vetették magukat s a rendőrök segítségével el is fogták.

Sárkányt Mile Pál rendőrkapitány elé vezették, aki legjobban ismeri az ő egész multját és ennek megfelelő előterjesztéssel kísértette át a kir. ügyészséghez. Ott persze nyomban le is zárták annak rendje és módja szerint.

A veszedelmes legény tegnap került birái elé. A törvényszék Hoffmann József elnökletével tárgyalta az ügyet. A jeles alakot tekintettel büntetett előéletére, hat havi fogházra ítélték.

Táviratok.

Port-Artur hőse öngyilkos lett.

Önfeláldozás a császár lelkiüdvéért.

Világgraszoló esemény gyászos színelhelye volt ma Tokió, Japán fővárosa. Nem csupán azért, mert az elhunyt japán császárnak, a győzedelmes Muschitónak a legnagyobb uralkodókat megillető pompával ma adták meg a végtisztességet, hanem mivel ezt az önfeláldozásnak egy váratlan és megdöbbentő ténye tette örökre emlékezetessé.

Az elhalt császárt eltemették, Japán és az összes kulturáramok óriási részvéte mellett. Az osztrák-magyar monarchia is képviselve volt tokiói nagykövetségünk által.

Alighogy befejezést nyert a gyászszertartás, egyszerre megrendítő hír futotta be Tokiót. Ugyanis *Nogi tábornok, Port-Artur hőse és felesége a császár sirján öngyilkosságot követtek el.* Tragikus elhatározásuk pedig a japán hitből fakadt: *a császár lelkiüdvéért oltották ki életüket.*

Az esemény hatása leirhatatlan. Egész Tokió gyászt öltött s a népzokog a fájdalomtól, mert a császár után egyik legnagyobb fiát vesztette Japán.

Árvizek.

Komárom, szeptember 13. Az Erzsébet-sziget és a városi sétatér a Duna áradása következtében víz alá kerültek. Ha az áradás tart, nagyobb következményei is lesznek.

Déva, szeptember 13. Az áradás egyre tart, a Maros vizállása ujabban 50 centiméterrel nőtt. A közbárányhid és környéke víz alatt vannak. A lakosságot kilakoltatják.

Gyergyószentmiklós, szeptember 13. Az áradás okozta veszedelem egyre nő. A villamos telep már víz alatt van sötétség borul az egész városra. A mélyebben fekvő utcákat víz borítja.

Közös miniszterek.

Bécs, szeptember 13. Szombaton ül össze a közös minisztertanács, mikor is megállapítják a delegáció ülésének határidejét és megbeszélik a politikai kérdéseket. A katonai cimer és jelvények megállapítása céljából szüntén közös tanácskozás lesz, melyre szakembereket is meghívják.

Barát Ármín bukása.

Budapest, szeptember 13. A darabontvilágban nevezte ki báró Fejérváry Géza a sajtóiroda vezetőjévé Barát Ármín temesvári német újságíró, aki azóta a sajtóirodát vezette. Nemrég a Magyar Nemzet, a kormány szubvenció lapja a választójogról rendkívül reakciós cikket közölt, melynek az volt a tenorja, hogy ez a miniszterelnök véleménye. A másik szubvenció lap, a Budapesti Napló hazugságnak bélyegezte az egész cikket, melyet Sándor Tivadar felelős szerkesztő távollétében adott közre a félrevezetett szerkesztőség. Lukács László miniszterelnök nagyon megharagudott ezért Barát Ármínra, akinek ezért távoznia kell a sajtóiroda éléről. A sajtóiroda vezetője alighanem Csajthay Ferenc, a B. H. szerkesztője lesz, mert Werner Gyula országgyűlési képviselő a felajánlott állást nem fogadta el.

Az első ülés.

Budapest, szept. 13. A képviselőház őszi ülészakájának első ülése iránt óriási az érdeklődés. A közönség már az összes karzatjegyeket lefoglalta. Az első ülésen nem gr. Tisza István, se bizalmasa, Beóthy Pál, hanem Jankovich Béla alelnök fog elnökölni, aki nem vett részt az elnöki erőszakban.

Pincérek a borraivaló ellen.

Szeged, szeptember 13. Az itteni pincérek mozgalmát indították a lealázó borraivaló eltörlése érdekében és e helyett tisztességes fizetést követelnek. A pincérek memorandumot intéztek a főnökökhöz és ha követeléseiket nem teljesítik, sztrájkba lépnek. A közönség támogatja a pincéreket.

Leégett gyár.

Budweiss, szeptember 13. A világhírű Hartdmuth-ceruzagyár kigyult és teljesen leégett. A kár a milliót meghaladja.

Huszárfőhadnagyból orvos.

Budapest, szeptember 13. Gróf Somsich Tihámér volt huszárfőhadnagy, országgyűlési képviselő (Kossuth-párti) beiratkozott az orvoskari egyetemre. A képviselő így nyilatkozott ez ügyben:

— Pár év előtt a kereskedelmi akadémiát is elvégeztem, most pedig pusztán rajongásból lépek az orvosi pályára. Nem a kenyérkereset visz rá, mert nem vagyok rászorulva, de azért gyakorló orvos leszek.

A katonai repülőgépek sikere.

Páris, szeptember 13. London, a hadgyakorlatokon közreműködő repülőgéposztály főnöke kijelentette, hogy az aeroplánok fényesen beváltak a hadgyakorlatokon. Egyes aeroplánok több mint 6000 kilométer utakat tettek meg a levegőben. Az eredmény rendkívül fényes és a haditaktikát meg fogja változtatni, mert az ellenséges csapatok nem képesek többé titokban tartani mozdulataikat.

A rikkancs lendelet ellen.

Budapest, szeptember 13. A magyar szabadkondolkozók országos egyesülete, ma közgyűlést tartott, amelyen tiltakozott a rikkancsrendelet ellen, minthogy egyes rendelkezése a sajtószabadságot is mélyen sérti. Beszédet mondottak: Apáthy István kolozsvári egyetemi tanár és dr. Jászy Oszkár.

Pénzbírsággal fenyegetett esküdtek.

Arad, szeptember 13. Az esküdtszéki tárgyalásokra behívott esküdtek közül az izraelita vallásnak tiltakoztak az ellen, hogy nagy ünnepeikre is beidéztesse. Az elnök erre végzésben értesítette a zsidó esküdteket, hogy szigorú pénzbírsággal sújtsa őket, ha nem jelennek meg.

Az olasz-török béketárgyalások.

Páris, szeptember 13. A nagyhatalmak béketervezete, melyet Svájcban fognak letárgyalni, már elkészült, A tervezethez alighanem úgy Olasz-, mint Törökország hozzá fog járulni és megkötik a végleges békeszerződést.

Földrengés.

San-Francisco, szeptember 13. Itt több erős-földlökés volt érezhető. Kár azonban semmiben sem volt.

A cár Moszkvában.

Moszkva, szept. 13. Miklós cár tegnap leányaival együtt meglátogatta a munkás-gimnáziumot.

Sport.

A válogatott mérkőzés és Debrecen városa. A holnapi válogatott mérkőzés költségeire Debrecen városa 300 koronát adományozott. A városi tanácsot a sport iránt tanusított nemes aldozatkészségéért a legnagyobb köszönet illeti. Nem ez az első adománya a nemes városnak, amely a sport fölsegítését célozza s hihetőleg nem is az utolsó. Kívánatos volna azonban, ha a városi tanács nemcsak sportünnepélyek alkalmával adná tanujelét sportterzetének, ne csak ilyenkor ismerné el adományaival a sport szükségességét, hanem mindig és minden körülmények között segélyezné a sportegyesületeket. Különösen szükségét érzik a szubvencionálásnak az u. n. kis egyesületek, akiknek pályájuk nincs s akiket a bajnoki lán adóságokba hajt. (K.)

A**rikkancs-rendelet Debrecenben.****A főkapitány felhívása.**

A hírhedt rikkancs-rendelet, amely országos felháborodást keltett, elérkezett Debrecenbe is. Ennek alapján Rostás István rendőrfőkapitány a következő

Felhívás-t

bocsátotta ki:

A m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi aug. hó 26-án, 136000/B. m. szám alatt, a sajtótermékeknek házaló vagy utcai terjesztése tárgyában kibocsátott körrendelet 9. §-a szerint az újságelárusítói igazolványt Debrecenben a rendőrfőkapitány adja ki. Ezen igazolványok kiadása f. évi szeptember hó 15-en veszi kezdetét, amely naptól kezdve ilyen igazolványokért a főkapitányság közígazgatási ügyosztályánál (Szent-Anna-utca 9. sz. I. emelet, 16. sz. szoba) lehet jelentkezni. Az igazolványokért mindenki személyesen köteles jelentkezni és ezen alkalommal személyi adatait és lakását bemondani. A bemondott személyadatok közhatóság által kiállított okmányokkal (keresztlevél, munkakönyv, eselőkönyv, katonakönyv stb.) igazolandók. Aki a körrendelet 11. és 12. §§-ában megállapított feltételeknek megfelelően részére a főkapitányság újságárusítói igazolványt, ezenfelül egy nyilvántartási számmal ellátott karszalagot szolgáltat ki.

Minthogy pedig az igazolványt az elárusító arcképeivel is el kell látni, a jelentkezés alkalmával egy rendes vizit alaku (mintegy 10 cm. hosszú, 7 cm. széles) arcképet is be kell szolgáltatni. Az igazolvány és karszalag beszerzési költségét az elárusítók tartoznak fizetni. Azok, akik a körrendelet 11. §-ában megjelölt életkort, azaz 18-ik életévüket be nem töltötték, valamint azok is, akik a 12-ik §-ban felsorolt okokból igazolványt nem nyerhetnek. Az ilyenek tehát ne is jelentkezzenek igazolványért. (A 12. §. szerint nem lehetnek rikkancsok: az undort keltő, vagy ragályos betegségben szenvedők, a rendőri felügyelet alatt állók, a rovtott multuak.)

A körrendelet 20-ik §-a az újságelárusítói igazolvány beszerzésének végső határidejét f. évi október 15-én állapítja meg. Felhívom ennél fogva mindazokat, akik újságárusítással foglalkozni kívánnak, hogy igazolványaikat a fent előadott módon ezen napig okvetlenül annál inkább szerezzék meg, mert ezen időn túl a jogosulatlan árusítók a körrendelet 16. §-a értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel ismétlés esetén 15 napig terjedhető elzárással fognak büntetenni.

Debrecen, 1912 szeptember 13.

Rostás István
rendőrfőkapitány.

A miniszterelnöknek tehát számozott, karszalagos, jóképű, legalább 18 éves délceg

rikkancsok kellene. Nagyon meglehet, hogy nem is soká gyönyörködhetik majd bennük s utódjának pedig mi sem lehet sürgősebb, minthogy eltörlje ezeket a jórészt az álliberálistus sötétjében fogamzott rendelkezéseket.

Tőzsde.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 643.—. Magyar hitel 842.50. Leszámitolóbank 540.—. Jelzálogbank 467.50. Rimamurányi 780.—. Államvasut 708.50. Délivasut 107.—. Városi vill. 403.50. Közuti vill. 112.50. Magyar bank 653.—. Agrárbank 520.—. Salgótarjáni 790.—. Temesvári szesz 513.—. Adria 566.—. Atlantika 317.—.

Irányzat békehirekre és a berlini magánkamatláb csökkenésére szilárd.

Gabonatőzsde. Az izraelita ünnepek miatt zárva van.

**Csarnok.
Az árva.**

— Regény. —

(Folytatás.)

Bármennyire szabadkozott az ifju, nem bírt kitérni az udvarias idegen előzékenysége elől. Elfogadta, mert el kellett fogadnia a szíves meghívást s együtt mentek le a hajó éttermébe ebédelni.

Ahhoz meg éppenséggel nem volt hozzá szokva, hogy négyfélélt is egyök ebédre s mindehhez ráadásul sört is ihasson. Az idegen, vendéglátó ur előzékenysége, szívélyessége, no meg a pár pohár sör még beszédesebbé tették a gyermekifjút s mindent megtudhatott tőle, amit csak akart.

Elmondta hogy hívják, ki volt az édes apja; hogy hívják a nagybátyját, milyen viszonyok közt él, szóval mindent s annyit, hogy az udvarias, előzékeny és vendéglátó idegennek tökéletes képe volt mindenről, amit tudni akart. Mert tudni akart a legapróbb részletig mindent.

Ebéd után együtt mentek fel az ifjuval a hajó fedélzetére, beszélgettek egy darabid s mikor látta, hogy fiatal barátját az álom kerülgeti, magára hagyta.

Folyt. köv.

Nyilttér.*

Alulírott kijelentem, hogy feleségem adóságát el nem váalom és ki sem fizetem.
Skóth Sándor.

Kérelem.

Kérem azon hölgyeket, akik Méry Mária orsz. m. kir. iparművészeti iskola volt növendékének vezetése mellett meginduló csipke-tanfolyamra jelentkeztek, hogy 16-án, d. e. 9 órára, illetve d. u. 3 órára, Szent-Anna-utca 3. sz. alatt, a tanítás megkezdésére megjelenni sziveskedjenek.

Thalhammer Janka.

* E rovat alatt közlöttekort nem vállal felelősséget a Szerk.

Értesítés.

Mindazon zálogtárgyak melyeknek határideje lejárt, f. évi szeptember hó 26-án d. u. 3 órakor intézetünk, Arany János-utca 9. sz. alatti helyiségében iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Debrecen, 1912 szeptember 11.
Debreceni Kézizálogkölcson
intézet r.-t.

Pigniczky István

cronometer és műórás

a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom órák raktára **Csapó és Vár-utca sarok** a zenédével szemben. 1644

Értesítés!

Ezúton van szerencsém köztudomásul adni, hogy a **Kassai Sörházhoz** címzett vendéglőmben mint szaktudással bíró egyén, jó és izletes konyhát vezetek. Havi abonánsokat, alkalmi vacsorákat és ebédeket fogadok.

Izletes villás reggelik.

Ebéd és vacsora abonák havi K 60. Ebéd abona havi K 36. Pontos és tiszta kiszolgálás. Minden szombat este magyarosan készült **turós osusza-estély**. Személyenként 1 K. A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezem

Füredi Ignác

1646

vendéglős, Péterfia-u. 52.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű fogyasztó közönséget, hogy **Kigyó-utca 12 szám alatt** lévő régi jóhírnevű **Madai-féle**

vendéglőt

megváltam, azt saját vezetésem alatt tovább folytatom, jó, tiszta kezeléssel és új borok izletes ételek mindenkor a n. é. közönség rendezésére állanak, e hó 14-én szombaton este pedig házilag készített

hurka-estét

rendezek, melyre ez úton hívom meg igen tisztelt vendégeimet és jó ismerőseimet. A n. é. közönség becses pártfogását kérve Tisztelettel

KISS JÓZSEF

vendéglős.

1440

Kiadó

Három szoba, előszobából álló

utcai helyiség

Arany János-utca 7. sz. alatt bu-torozya, vagy anélkül garzon lakásnak vagy irodának, esetleg istállóval és kocsiszinnel.

Ugyanott kiadó egy egy szobás

udvarlakás

konyhával és kerttel kis családnak.

Értekezhetni Arany János-u. 7. sz. alatt a tulajdonossal. 1445

Parcellák

a monostorpályi-ut mentén a város alatt **házhelyeknek és kertész-kedésre** rendkívül alkalmasak, tet-szés szerinti nagyságban

eladó.

A föld kiváló minőségű. A vétel-hez csekély pénz szükséges

Értekezés **Széchenyi-utca 35. sz.**

Azok a fiatal emberek, akik megakarnak nősülni, de még katonai kötele-zetségüknek eleget nem tettek

azok részére, a házassági enge-délyekhez szükséges okmányokat megszerzi a Nagy Lajos irodája **Csapó-utca 13. sz. alatt!** 1318

Beszereztetnek még a követ-kező engedélyekhez szükséges okmányok:

Nagykorosítások, névmagyarosítások, ipar-engedélyek, örökbefogadások, utlevelek stb. rodai órák: délelőtt 8-12, dél-után 3-6-ig.

Diszkrét porcellánból, üvegből, fémből.

Telefon 191. Telefon 191.

Lám Sándor

DEBRECZEN, Plac-utca 5. szám.

Az őszi idényre

nagy választék Iskolai és irodai fel-szerelési cikkek! Tentatartók, gyer-tyatartók, íróasztali berendezések és készletek. Internátusok és pensiók részére porcellán és üvegneműek. Al-pakka és alpakkaezüst evőeszközök. Épületűvegezési és üvegezési javítási munkák **a legolcsóbban.** 1586

Képekterektől nagyválaszték.

Vigyáz! Kékre festet kirakat. Vigyáz!

Őszi divat áruk nagy választékban és még eddig nem létezett igen jutá-nyos árakban.

1 mtr igen jó posztó gyönyörű szép mintákkal osak	28 fill.	1 drb jó paplan	4.- fill.
1 mtr 120 cm. őszi kosztümkelme mos-tan	76 fill.	1 drb flanel takaró	1.50 fill.
1 mtr finom flanel	36 fill.	1 mtr delén	34 fill.
1 mtr gyapju delén	96 fill.	1 mtr selyem	90 fill.
1 mtr lüster minden szín	30 fill.	1 mtr futó szőnyeg	40 fill.
1 mtr bársony bluzra és kosztümre al-kalmas	1.70 fill.	1 drb finom ernyő	1.90 fill.
1 mtr schangan selyem taftet és messalin	1.96 fill.	1 mtr fulard szaten	19 fill.
		1 drb schál kendő	2.80 fill.
		1 mtr madeira	79 fill.
		1 tucat zsebkendő	2.20 fill.

Kosztüm kelmeik óriási választékban és még eddig nem képzelhető jutányos árban

Harisnyák, fejkendő, téli kendők, haraszt kendők, bársonyok, diszek, csipkék, rövidárúk, Barchetek. **Hemser takarók** már 11 koronától, **szőnyegek** nagyok és futó spárta, ta-pesztri, ág garnitúrák, belés áruk, **maradékok feltűnő árban**

Ifj. Molnár Lukács Kossuth- és Batthyányi-utca sarok, a Színházzal szemben!

Varrónok részére kedvezményes árak rövidárúkban. Férfi ingek, férfi harisnyák, férfi nadrágok, — női fehérneműekben igen nagy választék.

Raktárnok

kaucióképes, ki mint raktárnok gyár, yagy ipartelepen működött

állást nyer

az **Építőipari és Lemezárugyár** részvénytársaságnál.

Ajánlatok f. hó 20-ig fogad-tatnak el. 1445

Építésszek és építetők figyelmébe.

A raktáron levő összes

eperjesi cserépkályhákat

míg a készlet tart leszállított árban kiárusítom. — Nagy választék **Takaréktűzhelyekben** és öntött vaskályhákban.

Kovács Gyula vaskereskedő

DEBRECZEN, a Bika szálloda mellett. 1581

Minden szó egyszeri be-
állítására a betűből 5
fillér. Vastagabb be-
állítására 10 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbéli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Ajánlat.

Egy
szoba, előszoba nov. 1-re
Thaly Kálmán-utca 7. ki-
adó.

Férfi
kalapokat elvállalok tisztítani, vasalni, ugyszintén női kalapokat alakítok Beley kalapos Miklós-utca 5 sz. az udvarba. 9367

Uri
házi koszt bent étkezésre és kihordásra kapható — Varga-utca 24. 9364

Elköltözés
miatt fűszer, kávé, tea, eszencia, cukorka, áru-észletemet mélyen lezártított árban adom Kohn Henrik Hatvan-u. 7. 8876

Király
kávét mégis a legjobbak kívánatra vevő előtt porolva. Debrecen, Degenfeld-tér 11. 313

Gummi
haszfűző a legújabb! Kapszillak olcsó árakban! Kötött női felöltők nagyválasztékban! Benyás Emilnél Debrecen Főter. 306

25 koronaért
havonta uri emberek bent-étkezésre izletes házi ebéd kosztot kapnak. Cím a kiadóhivatásban. b

Német
francia kisasszony nevelőnői állást kaphat uri háznál. Cím a kiadóhivatásban. b

Szobaleány
uri családnál alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatásban. b

Iskolás
gyermeknek teljes ellátást kapnak magános úrnőnél. Világos, egészséges lakás, ingyen zongora használat, azonkívül házi oktatásban is részeseinek gyengébb tanulók. Magos-u. 14. b

Gyengébb
tanuló oktatását elvállalja felsőbb gimnáziumtanuló. Cím a kiadóhivatásban.

A Barna-utca 5.

Vörösmarty-utca 20. számú sarok házban 1 korcsma, 1 fűszerüzlet hozzátartozó lakásokkal és melléképületekkel — október 1-ére 1436

kiadó

esetleg eladó.
Értekezni Tivadar János máv. kocsi-rendezőnél, Varga-kert, déli sor 11. szám, helyben.

Kiadó
tisztviselő telepen új modern 4 szobás lakás teljes komforttal, világos pince lakás és istálló, esetleg eladó. Értekezni Postakert 22. 9378

Udvari
két szobás lakás novem-ber 1-re kiadó, Mester-u. 29 szám. 9327

Boros
és rumos hordók bármely nagyságban kapható — Mayer Jenő és Béla cég-nél. 9379

Utcai
lakás kiadó. modern 4—5 szobás minden mellékkel-lyiséggel Piac 71. szám II. emelet. Értekezni ugyan-ott. 9377

Butorozott
szoba villanyvilágítással feltétlen uriembernek azon-nal kiadó. Magos-utca 13. 9376

Női
kalapok díszítve és díszítetlen — díszítettek — legnagyobb választékban, legolcsóbb szabott árak mellett. Schwarz M. L. Főpiac-u. 52. 9371

Kiadók
teljesen új lakások Kar-utca 34. szám. 9373

Menyek
mosni, vasalni, itthon is elfogadom. Csillag-utca 21 szám. 9365

Magános
nő takarításért lakást kap. Cím a kiadóhiva-talban. 9363

Butorozott
utcai szoba, elő, fűdőszobával kiadó. „Hungaria” épület. II. 12. ajtó. 9381

Modern
4 szobás utcai lakosztály november 1-re kiadó. Jó-zsef kir. herceg-u. 36. *

Kereslet.

Gyakornokul
érettségizett fiatal ember felvétetik a Duna bizto-sító társaság debreceni főügynökségénél. Katonai kötelezettségének eleget tett és német nyelvet bi-rök előnyben részesülnek Irásbeli ajánlatok a deb-receni főügynökség címére küldendők. 9360

Utazói
vagy üzletvezetői állást keres nős fiatal volt ön-álló fűszeres kereskedő nagyobb cégnél, könnyve-lésben jártas, — ösetleg kaucióval rendelkezik. Cím a kiadóba. 9350

Varró
és tanuló lányok fizetés-sel felvétetnek Biri Rózá-nál Piac-u. 42. 320

Tanuló
teljes ellátás, lakással fel-vétetik Király fűszerüzlet-tében, Degenfeld-tér. 317

Egy
tanuló felvétetik Fegy-házy János fűszerüzlet-tében. 312

Asztalos
lakatos tanoncok fizetéssel felvétetnek az „Építőipari és Lemezárnyár Rész-vénytársaság”-nál. 311

Irodai
alkalmazást keres közép-korú, nyugdíjas tisztviselő. Cím kiadóban. b

Egy
hentes segéd és tanuló felvétetik azonnali belé-péssel. Méliusz-tér 9. sz. 9384

Német
leány felvétetik 3 nagyobb gyermek mellé, ki eseké-lyebb házi munkát is el-vállal. Attila-tér 3. 4385

Fiatal
mindenes főzőnő kereset-tik. Varga-u. 21. 9366

Boros
noét keresek. Cím a ki-
adóhivatásban. 321

Egy
tisztességes nős ember, sütemény kihordásra mint percentes felvétetik. Hor-gonyi, Bathányi-utca 15. 9382

Francia
kisasszony kerestetik fél-napra, Széchenyi-u. 53. 9374

Eladás.

Szőlő
prések, erős, saját gyárt-mányuak. Használt vető-gépek olcsón eladók Fái vasöntőgyárban. 9308

Jó
moneteli szikvizgyár azon-nal eladó. Méliusz-tér 7. 9298

Üzleti
portálék olcsón eladók Klein Ármán asztalosnál, Széchenyi-u. 38. 9200

Eladó
husz hektó jó ó-bor és az ideai termési must ér-tekezni Pacelt Jánosnál Ferenc József ut 6 szám és Bathányi-utca 6. vi-rág üzletében. 319

Eladó

Hadházon

egy ház, mely áll 4 szoba, előszoba, kony-ha, kamra, óriási pince, magtár, külön alsóház, ló és tehén istálló, göré és fasszín, 330 m.-öi udvarral, ára 12 ezer korona. Továbbá 10 hold erdő a hadházi nygyerdőn.

Értekezhetni özv. Beke Antalnénál, Hajdubö-szörmény. 1645

Eladó
ház plesón. Ara 5600 ko-rona. Kerekes-telep, Ru-dolf-utca 34. 9380

Uradalmi
tej naponta 80—100 li er-eladó, Stern, Simonffy-utca 51. 9383

Eladó
zöld lucerna holdapként vagy ölenként is a vámos-pécsi-ut mentén. Értekez-hetni Hüse János, Boos-kay-tér. Hentes-üzlet. 9375

Egy
fogatu bércosi eladó. Bö-szörményi-ut 12. 9372

A Zászló.
Dráma, egy felvonásban. Irtá: Than Gyula. Kap-ható lapunk kiadóhivata-lában. Ara 40 fillér.

Eladó

4000 öi szőlőterület, négy szoba, egy konyha, pince istálló, 8 méteres tengeri göré, 125 hektó boroshordó és egyéb felszerelés az ideai természettel együtt a Martinkán. Ara 10000 ko-rona. Csapó-utca 49. sz. b

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a „DEBRECENI UJSÁG” részere a kiadó-hivatásban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

Feltűnően olcsó UJDONSÁGOK.

Női fűzős Box-bőrűből elegáns és modern 8.50

Női fűzős Chevreau-bőrűből utolsó divat 10 K

Legjobb minőségű elegáns és jutányos a Turulcipő

Furul cipőgyár r.-t.

A monarchia legnagyobb cipőgyára

Fiókraktár Debrecen:

Piac-utca 48. sz.

Telefon 691.

Férfi fűzős America-Style elegáns és tartós 11.50

Férfi fűzős Box-bőrűből modern és tartós 9.50

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Kiszel Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi-felszerelési cikkek nagyraktára

Debrecen, Kossuth-utca 17. szám. (Simonffy-ház.)

Tényleges és tartalékos tisztiek egyéves önkéntesek

a legelegánsabban, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti felszereléséért felelősséget vállalok. 1544

Legújabb divatu angol és francia divat öltönyök, vasuti egyenruhák, hadi fel-szerelések, magyar diszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság mellett pontos időre készítettnek.

Arjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálok.